

ÉREK

gazdasági tanácson, mint es alkalmával fenn fogom tomat. Kijelenthetem azon- an olyan határozatról van sz kormányt köti és nem nem fogok semmilyen né- Nem fogok lemondani és arcám ügyeit.

em döntöttek tulajdonosok a k ügyében

január 29. (Az Uj Kelet és bánági moztulajdonosok értékeiket Kolojzsváros resec helyiségekben, melyen a l kivetett új illetékek ellen

az összes erdélyi filmszin- voltak. A jelenlévők az adók és különböző illetékek tökéletesen moziipar helyze- mutatva arra, hogy a film- éjük továbbra is elviselni az terhek és el vannak ha- letlenebb harcra a film- rendelethez ellen, amely a negreszlete javára vetett ki

Eschenasi, a filmszínházak elnöke memorandumot állít- et a moziigazgatók delegá- lniok elé terjeszt a bukaresti memorandummal együtt és miniszterelnökség nem dön- te a filmszínházak kérdésében, úgy ztrájkba lépnek az ország

vetődött a moziindikátus es újraszervezésének kérdése a elnök javaslatára egyhan-

osok bizottságot választot- holnap Bukarestbe utazik, szterelnök előtt ismertesse leges határozatot a sztrájk bizottság visszatérése után

kanéllükiek sége a belga trállynál

ár 29. A király ma fogad- lük küldöttségét, amelyet e vezetett. Az egyik dele- sé: Mikor az államfőhöz berhez és a családfőhöz lehetővé teszi a királynak, helyzetünket és reményt Nem akarunk bizonytalan egelyt, amely mindinkább omány jellegét veszi fel, akarunk, hogy biztosíthas- űnk, otthonunk méltósá- gát és boldogságunkat.

Francia Akadémia. Párizs- Francia akadémia a nyár fennállásának 30. évfor- k adni az alkalmával a ki- tótár jubiláris nyolcadik ki- kiállítását is rendeznek a adott művekből.

Könyv- és Lapkiadó R. E. Strada Baran L. Pop 16. telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postala
plátite in nua
No. 224718/926

10. Telefon: 9-77. E
Havonta 110, negye
évre 600, egészévre
földre: Havonta 2,
télvére 12, egészévre
dátések díjszabás szerint.

Disztér 2., I. em.
BUDAPEST

KELET az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELET

Ára 5 lej

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bucaresti szerkesztő Hászegi Ernő, Strada Matel Mile 6.

Csütörtök, 1935. január 31
5695. ÉV. XVIII. ÉVF.
SEBAT 27. 24. SZÁM.

Árvíz előtt

Minden tavasszal jönnek az esőzések, mert ez az időjárás törvényeihez tartozik. és ezalkalommal minden évben elérkeznek az árvizek, mert ez már a hazai viszonyokra jellemző.

Románia azon európai országokhoz tartozik, mely legtöbbet szenved az árvízektől, mert immár nagyon sok éve folyót sem szabályoztak és az árvízmentes időkben senki sem gondolt rá, hogy óvintézkedéseket kellene tenni.

A politikai életnek sok költséges passziója volt már, sok pénz sikkadt el és sokat is beszélnék róla.

De arról, hogy Erdélyben minden évben az emberek tízezreire zúdulnak a vizek, hogy a gát nélküli folyók szabadon önthetnek ki a földekre és falvakra — soha sincsen szó és soha sincsen segítség.

Tessék erre is gondolni miniszter urak. De nem akkor, amikor nyomorúságos segítyeket kell adni árvízkarosultaknak. Hanem amikor tervszerűen, munkanélkülöknek munkát adva, lehetne gondoskodni az árvízfenyegetett vidékek ármentesítéséről.

Flandin és Laval Londonban

Az angol külpolitika a kontinentális ügyektől való átmeneti jellegű visszahúzódása után most újra erős tevékenységre kezd. Flandin és Laval londoni eszmecserejének következményeként a hivatalos Anglia a most következő napokban minden erejét sorompóba állítja annak érdekében, hogy Németországot a leszerelési konferenciára és a Népszövetségbe visszavezesse. Az angol kormány ebből a szempontból nézi a francia-olasz közeledést is, amelyben szintén annak lehetőségét látja, hogy a német birodalom viszonyát a nyugati hatalmakhoz minden félre nézve elfogadható módon rendezhessék. Angol vezető körök nem titkozzák, hogy a most következő lépést utolsó kísérletnek tekintik s ha nem sikerül elérni a célt, Anglia a sikertelenségből újra levonja a szükséges következtetéseket. Beavatott helyen számítanak arra, hogy az angol kormány az utolsó kísérletnél olyan magatartástól sem fog visszariadni, amely bizonyos tekintetben kényszerítőleg hat a megegyezést akadályozó országokra.

Londonban a római francia-olasz megegyezést ugyanolyan autanának tekintik, mint amely 1914-ben Anglia és Franciaország között létrejött. Harminc évvel ezelőtt a két utóbbi hatalom közötti kapcsolatot is gyarmati megegyezéssel kezdődött. Mivel azonban az autan-politika, amint azt a tapasztalatok mutatják, nem éppen veszedelmektől, Anglia olyan megoldást keres, amely ezt a veszedelmet kizárja. A megoldás Németországnak az európai hatalmi együttműködés körébe történő bevonása lenne. Londoni lapok szerint a francia és az olasz kormányoknak hasonló ebben a kérdésben a felfogásuk, amit bizonyít az Ausztria függetlenségét garantáló egyezmény Rómában megfogalmazott terve is. Ebben a tervszében résztvevő államokat, köztük: Németországot, nem arra szólítják fel, hogy az osztrák függetlenségét biztosítsák, hanem csak arra, hogy erőszakkal ne avatkozzanak be Ausztria hellyeibe. Ilyen szerződést Németország nyugodtan aláírhat, mert ez nem zárja el a reményt, hogy Ausztria — ha saját elhatározásából Németországhoz akar csatlakozni — ezt a szerződés ellenére is meg ne tehesse. Sőt adott esetben a németek hivatkozhatnának magára a szerződésre azokkal a hatalmakkal szemben, amelyek az esetleg önként csatlakozni akaró Ausztriát ebben a törekvésében meggátolni igyekeznének.

Scrutator, a Sunday Times külpolitikai szerkesztője, cikkében rámutat arra, hogy a fegyverkezés kérdésében is változott világ-helyzettel kell számolni. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy a német felfegyverkezés korlátozására használt eddigi módszerek csődöt mondtak. Amint tehát a jövőtértek kérdésében létrehozták a lausannei megállapodást, ugyanugy szükség van a fegyverke- zést is Lausannera bízni. Ez a versaillesi békeszerződés örökké fenn nem tartható ka- tonai intézkedéseit megszüntető és Német- országnak ajándékoló adná azt, amit a németek e nélkül is igénybevesznek. Scruta-

Mironescu kilépett a nemzeti parasztpártból

Vaida szabadkezelt kapott az erdélyi szervezetekben

Bucuresti-Bukarest, január 30. A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának ülése ma délelőtt későn kezdődött meg, mert előbb Mihalache felekezete lakásán Vaidát. Az ülés 12 órakor nyitotta meg a pártelnök, míg Vaida csak 1 óra felé érkezett meg. Costachescu nem jelent meg, mert betegesen fekszik lakásán. Mihalache változott fel a napirenden levő problémákat, különösen programtervezet kérdésével foglalkozott, ami az enöki tanács munkálatainak velejét képezi.

legesen kilép a nemzeti parasztpártból, de visszavonul a politikai életből is. Mihalachehoz intézett levelében Mironescu rámutat arra, hogy fájdalommal bár, de elhatározta magát, hogy megszünteti az együttműködést a nemzeti parasztpárt tagjaival, azonban kellemes emléket fog megőrizni magában és szolidaritást fog tanusítani velük a jövőben is.

A lapok véleménye szerint nem fognak határozatot hozni az erdélyi szervezetek ellentéteinek ügyében és semmiesetre sem várhatók szenzációs eredmények, azonban a tanácskozások így is elhúzódnak néhány napig.

Maniu és Mihalache beszédeinek kicenzurázása ellen hangzott el interpelláció a parlamentben

Dinu Bratianu válaszolt a nemzeti parasztpárti interpellációra

Bucuresti-Bukarest, január 30. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén Dinu Bratianu válaszolt Madgearu tegnapi interpellációjára a prefektusok értekezletével kapcsolatban. A pártelnök kijelentette, hogy a prefektusok értekezletén, amelyen a megyei pártvezetők elnökei is résztvettek, nem adatak ki olyan rendelkezést, hogy a Skoda brosurát miképpen terjesszék. Egyébként a prefektusok értekezletén elhangzottak nem tartoznak a parlament elé. A Skoda jelentést nem a prefektusok, hanem a megyei szervezetek fogják terjeszteni. Kéri a ház elnökét, tüzze mielőbb napirendre a Skoda-jelentést, hogy a bűnösök elnyerjék büntetésüket.

kérdésben a kormány még nem közölhet a nyilvánossággal. Urziceanu cuzista kifogásolja, hogy idegenek olyan könnyűséggel vehetnek fel román neveket. Listát olvas fel a románosított nevekről.

Madgearu: Örvendek, hogy ha későn bár, de a liberális párt is magává tette a nemzeti parasztpárt követelését. Biztosíthatom azonban önöket, hogy a bűnösök megállapítása körül a nemzeti parasztpárt diadalmaskodni fog. A közvélemény tisztán lát mindent és tudja, hogy politikai manőverről és nem komoly vádakról van szó.

Maniu és Mihalache beszédeit cenzurálták. Felhívja a figyelmet arra a veszélyre, amit az jelent, hogy pártelnökök és volt miniszterelnökök beszédeit cenzurazzák. Averescu Bratianu Gheorghe közös felhívását cenzurálták és el is kobozták. Bejelenti, hogy Gh. Bratianu pártja tovább folytatja a harcot, minden erővel azon az uton, amelyen elindult.

A napirenden a belső kölcson elosztása szerepelt, amelyhez elsőnek Madgearu, majd Robu cuzista szólalt fel.

Adrianopol viz alatt

Szofia, január 30. Az áradás Adrianopol városának majdnem háromnegyed részét viz alá borította. A villamosüzemek is víz alá kerültek, úgyhogy a városban sötétség sulyosítja a helyzetet. A Maritza folyón átvezetett hid pillérei meggyengültek, úgyhogy az Orient Express sem engedték át azon. Az express Sztambulba tartó utasait csak átszállással más vonalon 27 óras késés után érkeztek meg.

tor hangoztatja, hogy az ilyen megállapodásban a legfontosabb kérdés volna a légi fegyverkezés korlátozásának problémája, a katonai repülés teljes háttérbeszorításával és a levegő nemzetközivé tételével. Németország-

nak e téren is együtt kell működnie a többi hatalmakkal, mert mindaddig, amíg ellenőrzés és korlátozás nélkül fegyverkezik, a többi országok sem tehetnek semmit a légi fegyverkezés mérséklése terén.

VILÁG TÖREK

A munkanélküliség megoldása

A munkanélküliség megoldásának kérdése urálja évek óta az európai és amerikai közvéleményt. Ha a kultúrvilág ezt a problémát elintézte, csak akkor nézhet egy jobb és igazságosabb jövő elébe. Minda dig, amíg ez a kérdés elintézetlen, nincs lelkiismeret, amely leszámolhat a munkanélkülök tömegének embertelen helyzetével. Viszont az is bizonyos, hogy ezt a kérdést Európának kell elintéenie, mert Európán kívül már csak konkurrensai vannak a régi világréznek, akikre nem lehet számítani. Európa kénytelen lesz befelét rendet teremteni, mielőtt kifelé irányíthatja. Európa belsejében azonban, fájdalom otyan politikai és gazdasági ellentéteket látunk, amelyek nagyon nehezen lesznek elsimíthatók. Főképpen az agrár- és ipari államok közötti ellentétek azok, amelyek nagy akadályai a nehéz konfliktusok elintézésének.

Középeurópában a következő ipari országokat ismerjük: (a százaléki számok jelentik a mezőgazdaságban dolgozókat a lakosság arányához képest) Németország 15.7, Csehszlovákia 17.8 százalék, a vegyes államokhoz tartoznak: Ausztria 22, Olaszország 26.5, Magyarország 26 százalék; az agrárállamokhoz tartoznak: Lengyelország 49, Jugoszlávia és Románia 40, Bulgária 45 százalékkal.

Ha figyelembe vesszük ezen országok munkanélkülökinek számát, akkor a következő kép alakul ki: (az 1932-ös népszavazást véve alapul) Németországban 8.5 százalék a munkanélkülök száma, Ausztriában 6.2, Nagy-Britannia 5, Csehszlovákia 5.1, Olaszország 2.7, Belgium és Hollandia körülbelül 4, Svájc 1.5, Lengyelország 0.8, Franciaország 0.7, Észtland és Finnland 0.5, Románia 0.2, és Jugoszlávia 0.1 százaléka. Más szóval az ipari országok szenvednek legtöbbet a munkanélküliség alatt, az agrárországok a legkevésbé. Igaz ugyan hogy az ipari munkás munkanélkülisége könnyebben megállapítható, mint a mezőgazdasági munkásé. Ennek megfelelően tehát másképpen ítéljük meg a munkanélküliséget a különböző államokban. Ebben azonban nincs igazság, mert hiszen a munkanélküliség súlyos következményeit mindnyájan közvetlenül, vagy közvetve mégis elszenvedik.

Érdekes megállapítani az aránytalan életstandard indexéből az egyes államok lakóinak életnivóját. Mindenekelőtt meg lehet állapítani, hogy az ipari államokban az életnivó az index fölött, az agrár-államokban az index alatt áll, föltéve, hogy alapul vesszük az 1933-as világkereskedelmi indexet, amely akkor átlagban 83 volt. 1933 közepén az életnivó indexe — alapul véve az 1913-14-es index-számot, amelyet száznak vesszünk — így alakult: Németország 119, Csehszlovákia 102, Olaszország 112, Ausztria 83, Magyarország 65, Lengyelország 72, Románia 75.

Ebből az derül ki, hogy az agrárállamokban a bérek sokkal mélyebben állottak, mint az ipari államokban. Az is következik ebből, hogy az ipar nemcsak Európán kívüli országokba vándorol, hanem Európán belül is az ipari országokból az agrárországokba megy. Ez azonban Európa összességének nagy szerencsétlensége. Mert ha az agrárállamokban ipart honosítanának meg, akkor szükségképpen az agrártermékek nem tudnak beözönlöni a régi mennyiségben az ipari államokba. Ennek mi a további eredménye? Az, hogy a mezőgazdasági lakosság az agrár-államokban inségbe jut. További eredmény: az agrár-

Államok kénytelenek olyan agrárvédelmi politikát üzeni, amelynek súlya alatt megint az ipari lakosság szenved. Végeredményében pedig: az ipari államok kereskedelmi mérlege egyre passzívabb, míg az agrár-államok mérlege látszólag egyre aktívabb. Az állami közti forgalom pedig rendre csökken.

Meg kell tehát állapítani, hogy mindaddig, amíg az agrárországok mezőgazdasági vámpolitikát üznek és behozatali tilalmakat állítanak fel és mindaddig, amíg az ipari államok agrárpolitikában doigognak, Európa képtelen rendet teremteni saját határai között. Különösen a kisebb gazdasági területek szenvednek ezeket az anomáliákat. Nagyobb gazdasági területen a parasztnak nem jut eszébe, hogy az ipari munkás dolgát is végezze. Örül, hogy külön területen dolgozik az ipari munkás, akinek ő mezőgazdasági termékeit eladhatja. Fordítva viszont az ipari munkás örül annak, ha a paraszt minél több ipari cikket használ munkája körül és magánéletében. A régi osztrák-magyar monarchiában úgy volt, hogy Csehország használta a magyar és délszláv agrártermékeket, míg a délszláv területek a cseh ipari cikkeket fogyasztották. Senkinek eszébe nem jutott volna, hogy Észak-Csehország iparát átláptálja a délszláv országrészekbe. A paraszt jól tudta, hogy hasznosabbat művelhet a mezőn, ha minden energiáját erre a munkára fordítja, valamint, hogy az ipari munkás is tudta, hogy többet ér a gyárban, mintha kimegy félmunkára a mezőre. Egy természetes és egy gazdasági kiegyenlítődésre van szükség és ezt Európának meg kell teremtenie. A Népszövetség lenne a leghivatottabb orgánom ennek, de fájdalom, az utóbbi hónapokban főleg a német kérdés miatt sem tudott ebben az irányban valamit is produkálni.

Nehéz dolog lesz követelni az egyes államoktól, hogy a nagy áldozatokkal megteremtett iparokat semmisítsék meg a vámpolitikák ledöntésével. Minden esetre nagy lépés lenne a munkanélküliség megszüntetése irányában az, ha kimondanák a mai statusquo-t és Európa minden energiáját az agrár- és ipari területek produktívának kiegyensúlyozására fordítaná. Európa belsőjében a védővámokat a legminimálisabbra kellene lecsökkenteni, a mezőgazdaságot és az ipart egymással ki kellene egyensúlyozni, ahelyett, hogy az történjen, ami ma: hogy egymás ellen harcba állanak. Ha az egyik országnak jól megy a sora, kell hogy a másiké is jól menjen. Csak ilyen módon lehet az Európán kívüli konkurrenca ellen eredményesen harcolni és csak ilyen módon lehetne a munkanélküliség réme ellen eredményesen küzdeni.

RÁDIÓ MŰSOR

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 31.

- Bukarest. 13: Vízállásjelentés. 13.03: Lemez. 14: Hírek. 14.40: Kézenyű zene lemezek. 18: Rádiózenekar. 19: Időjárás, hírek. 19.15: Rádió szalonzenekar. 20: Előadás. — 20.35: Közvetítés az Operából. Szünetekben hírek.
- Budapest. 13.05: Postászenekar. 13.30: Hírek. 14.20: Időjárás. 14.30: Barabás Lidia hegedül, Csihy Ella énekel. 15.40: Piaci árak. 17.10: Csevegés. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Előadás földművelőknek. 18.35: Lemez. — 19.10: Angol nyelvtanítás. 19.40: Az Operához zenekara. 21: Csevegés. 21.35: Hírek. — 22: Műsor. 1.05: Hírek.
- Bécs. 17.10: Operánaként mint filmstúdió, lemezek. 18.20: Emmy Zopf zongorázik.
- Kalundborg. 21.10: Szimfonikus hangverseny, vezényel Fritz Busch, Niels Hansen és Tenna Frederiksen énekel.
- Stuttgart. 21.15: Brahms: B-dur zongorkoncert, játsza Wilhelm Kempff.
- London Reg. 22.15: Szimfonikus hangverseny, vezényel Thomas Beecham.
- Toulouse. 23.10: Carmen, Bizet operája. Hülversum. 21.55: Hangverseny, Annie Waud énekel. 24.10: Kovács Lajos és zenekara.
- Milánó. 22: Nerone, Mascagni operája a Scalából.
- Beromünster. 22.10: Lehár-est, énekel.
- Prága. 21.05: Fülharmónikus hangverseny.

EMIL LUDWIG:

HINDENBURG UTJA A CSASZÁRTÓL HITLERIG

VII.

Az öreg marsallt befonják a junkerek

Neudeck évtizedek óta a marsalli álma volt. Ott ültették először lóra, ott mesélt a nagyapa a hosszú diványon a nagy és mégis oly gonosz Napoleonról, ott kapta fiatal kádet korában kedvence ételeit a nagymamától, ott töltötte el később fiatal feleségével a legszebb nyári hónapokat és gyermekeivel ott játszott először katonáskodni. Ezek az idők annál szebbnek tünnek az öreg ur szemében, minél inkább eltávolodtak az időben. Minden oly kedélyes volt és oly hozzáillő: urais, de egyenruhás szolgálók nélkül, junkerszerű, de udvari marsall nélkül, mily régen volt ez s mégis, mintha csak most volna. Nem volt nehéz elképzelni, hogy Hindenburg szívesen látta magát álmában Neudeck urának.

Egy öreg junkernek ördögi gondolata támadt

Egy öreg junkernek: von Oidenburg Januschaunak, aki ismerte Hindenburg gyengéit, ördögi gondolat támadt. Elvégre is azért választották meg Hindenburgot, hogy megvédje a junkereket, mint azt császári elődei tették évszázadokon át. És most a marsall, akit a maguk emberének tekintettek, lassu, de súlyos léptekkel halad azon az uton, amely őket és főleg vagyonukat veszélyeztette. A keletbeli birtokok ki-sajátítása fenyegetett. Ezek a bolsevikok itt is a maguk embereit akarták elhelyezni és így a vidékre is kiterjeszteni lázító tevékenységüket. Telepítési tervek! A nagy birtokok feldarabolása! Ilyen messze jutottak a dolgok! Na igen, ha egy vörös házelnök felesége megengedte azt, hogy az ő cselédkezét csókra nyujthassa a birodalom urának!

Ezek a Beneckendorffok (Hindenburg nemesi előneve) mindig is szegények voltak, gondolta az öreg Januschauber és a szép előző palotából nemsokára ki kell vonulniok, ha a választók, vagy a halál kiszorítja az öregot. A nyarat Felsőbajorországban tölti egy pár öreg asszonynál, ahol idegen dialektust és idegen gondolatokat hall. Vissza kell hozni őt oda, ahonnan elindult. Így ismét szemelődött, saját bőrén fogja érezni a föld-birtokos junker szenvedéseit és könnyen meg lehet majd győzni arról, hogy az Ost-bilfe alaptól többet juttasson a junkereknek. Vagy leheleg az egészet.

Megkerül a pénz és a birtok

Fenomenális eszme. Csak éppen az hiányzott, aki ezt az egészet finanszírozza. Az öreg Januschauber Berlinbe utazott és a klubban, egy Upmann mellett előterjesztette javaslatát: a mi drága Hindenburgunkat nyolc vanadik születés napjára ajándékozzuk meg ösei birtokával. Három hét alatt egyjött volt a pénz. Hindenburg nagybirtokos lesz, hogy az örömeit s lehetőségeit minél kiadósabban a fájalmait is érezze ennek az osztálynak. A szén és a vas királyai hamarosan készen voltak a tervvel: mindegyik a maga termelése után fizet tonnáként egy bizonyos összeget: negyed, vagy félmárkát. S minthogy ezt a különbözetet végeredményben amugy is a fogyasztók viselik, a császári birtok nemzeti ajándék lesz a hős számára anélkül, hogy a nemzet ezt különösebben megérezné.

A ravasz öreg mindenre gondolt. Hindenburg fiának nemsokára súlyos örökösödési adókat kell majd fizetnie. Elhatározták tehát, hogy a marsallt nyolcvanadik születésnapjára egyetlen fiának ajánlják fel a birtokot. Az egyszerűen nevelt fiu, de egyébként egy büszke házából való bárónő férje, meg lehet elégedve ezzel az ajándékkal.

A neudecki birtok megteszi a hatását

Egy évvel később Hindenburg Neudeckben volt. Minden úgy történt, ahogy azt a Januschauber szemszéd előre látta. Az öreg urra mély benyomást gyakorolt a dolog. Nyolcvan évét élt le becsületben, de annyi pénze

nem volt, hogy egy szép vadászterületet bérelhetett volna; minden hímeve mellett is csak koldus volt. És most huszonöt ablakos kastélyt mondhatott magáénak, nagy kapuval és előtte, jobbra és balra két ágyuval — talán éppen azok voltak, amelyeket hatvanöt évvel ezelőtt Königrätznél ő maga zsákmányolt. A régi, kedélyes hangulatot már nem találta meg természetesen, de ő maga sem volt többé az ismeretlen őrnagy. A világhírű hadvezér vonult be Neudeckbe, aki megnyerte a tannenbergi csatát és száz-ezer orosz kényszerített megadásra. Felujultak a világháború vidám estéi, valahányszor az osztálybeli vendégekben gyűltek össze körülötte a kastélyban. Négy hónapot töltött Hindenburg ettől kezdve Neudeckben és az Eulenburgok, a Mirbachok, a Cramonok, a Dohna grófok és hercegek s még egy tucat nemes ült a kankalló mellett a szép nagy teremben, valamennyien keservesen siránkozva a mezőgazdák sorsa felől. Amikor pedig elsején a gazdálkodó bemutatta a két Hindenburgnak az elszámolást, amely mindig negatív volt, akár a politikában, mert egyikhez sem értettek, nemes harag fogta el az öreg urat s elhatározta, hogy kancellárjának segítenie kell

a paraszton, különösen, ha efféle nagyobb parasztokról van szó.

Tannenberg csak két napi járásra fekszik Neudecktől. Egy vár épült ott fel, egy óriási, komor emlékmű, a győzelem és a halottak emlékeztetője. A felavatáson az öreg marsall megállapította a világ előtt Németországnak a világháborúban való ártatlanságát: „Tiszta szívvel vonultunk ki a haza védelmére és tiszta kézzel forgatta a kardot a német hadsereg.” És Hindenburg hitte is azt, amit mondott.

Az emlékmű az egység jele is kell, hogy legyen. „Vajha ezen az emlékműn megtörtene minden belső széthúzás. Ezen a helyen mindannyian kezet kell, hogy nyujtsanak egymásnak, akiket eltölt a haza szeretete”. Egy pár lépésre tőle állott Ludendorff, de nem nyujtottak egymásnak kezét. A katonai tisztelgés inkább elváltatta, mert összekötötte a két marsallt. Nem élt többé semmi Hindenburgban, ami őt az állam és a Reichswehr vezérét odavitte volna egykori segítő társához, hogy megragadja annak az embernek a kezét, akinek mindent köszönhetett. Amikor később Ludendorff ment a szöszékre, Hindenburg már sehol sem volt látható.

Brodetski professzor éles válasza a krakkói revizionista konferencia politikai jelszavaira

Nem demonstrációk, hanem kemény munka által fog újra felépülni a nemzet — mondotta az exekutív politikai osztályának vezetője

London, január 30. Brodetski professzor, a londoni cionista exekutív politikai osztályának vezetője, nagy beszédet tartott Stamford Hill-ben, az ottani cionista szövetség ülésén. Brodetski főleg a krakkói revizionista konferencián elhangzott beszédekre és a konferencián hozott politikai elvekre és módszerekre reflektált. Hangsúlyozta annak a törekvésnek a jelentőségét, mely a cionista csoportok békés együttműködésének helyreállítására irányul és kijelentette, hogy a maga részéről hajlandó áldozatokat is hozni annak érdekében. Amit azonban nem lehet feláldozni, az a cionista mozgalom és a cionista politika feltétlen egysége.

— Én nem vagyok pártember — mondotta Brodetski professzor — de hangsúlyoznom kell annak szükségességét, hogy harcoljunk kell minden olyan támadás ellen, amely a politikai egység koncepciója ellen irányul. Az exekutív politikájára arra a fel-fogásra épült, hogy a zsidó népek egy az összes többi népektől és kormányoktól független joga van országában a saját feltételei szerint élni. A mi jelszavunk: kooperáció Angliával. Ez nem jelenti azt, hogy minden esetben szolgáljék vetjük alá magunkat annak, amit a kormány akar és tesz. A kormányval számtalan máltóságjelzés nézeteltérésünk volt, viták, amely eredményre vezettek. A jelenlegi főkörmányzó örvendés megértést tanusit a Palesztina-problémák lényege iránt.

—Az utóbbi hetekben újabb viták folytak azokról a politikai módszerekről, melyeket a zsidó életben meghonosítottak. A revizionisták arról beszéltek, hogy hajlandók koalícióba lépni abban az esetben, ha az összes többi pártok elfogadják az ő programjaikat. De ezen a ponton nem lehet kompromisszum. A mi politikai státuszunk Palesztinában Angliához van kötve. Nincs oly sok barátunk a világon, hogy megengedhessük magunknak azt a luxust, hogy egyikükkel ellentétbe kerüljünk. Jabotinszki azt mondotta, hogy a világ zsidóságának nyomásával kell kényszeríteni a kormányt

egy nagyobb bevándorlás engedélyezésére. Ehhez azonban meg kell teremteni az előfeltételeket. A legfontosabb a palesztinai munka folytatása. A lárna nem politikai módszer. Idővel megszokják az állandó kiabálást és nem hallgatnak többé arra. A nyomás sem politikai módszer. Egy másik revizionista vezér (dr Wolfgan, von Weis) arról beszélt, hogy a kelet-európai kormányokkal kell tárgyalásokba bocsátkozni a zsidók kivándorlásának lehetővé tételére. Az ilyen beszédeknek nincs semmi értelmük. Mert a kivándorlásnak nincs akadály. Al-lamférfiúi képességre van szükség, hogy találjunk olyan országokat, ahová a kivándorlók bevonulhatnak. A bevándorlási lehetőség azonban Palesztinán kívül elenyészően kevés. A politikai élet nem tüntetésekkel és szavakban megnyilvánuló támadásokból áll. Ez az oka annak, hogy miért ellenzi az exekutív a petíció-mozgalmat. Alkalmass-e a mai időpont arra, hogy Angliát a nemzetközi világ ítélőszéke elé próbáljuk ráncigálni? Hol van ma az az állam, amely hajlandó lesz törvényt tiltani Anglia fölött?

Brodetski végül kijelentette, nem engedhető meg, hogy a zsidó pozíció biztonságát veszélyeztetni hagyjuk Palesztinában. A revizionista petíciónak első gyümölcse az a hivatalos genfi kijelentés volt, hogy a Palesztina-mandátum nem jelent zsidó államot. Az ilyen módszerek nem politikai stratégiát, hanem politikai kalandot jelentenek. Az egységet nem tehetjük kockára. A vezetést a vezetőkre kell, hogy hagyjuk. Minden más káoszhoz vezet. Az egység iránti érzékünket évszázadokon át megőriztük. A béke érdekében hajlandók vagyunk áldozatokat hozni, de nem vagyunk hajlandók feláldozni az egységünket. Nem demonstráció, hanem kemény munka által fog újra felépülni a nemzet.

— Elloptak Párizs mellett egy másfél-hős postacsomagot. Párizsból jelentik: A szajnai prefektúra által küldött 1.500.000 frankot tartalmazó postacsomag eltűnt. A vizsgálat megindult.

„Le I

Egy liberális helyzetéről

Bucuresti-Ba ca.) Nem pan minden napnak szenzációja. Csonalak huzódnyek háttérben zótti harcok simitása már művészet, de Machiavelli es legétebb nivó a fontos és na z ilált pénzüg javítására.

— Az egyik het lényegeset hozatali kvótás mennyiség bályokon, — rium előcsarno politikus, aki i — Állandó, ha tására van sz ügyminiszter is megszilárdit

— Milyen i ni a miniszter telyü szenátor letből. — Gazdaság tos intézkedés miniszterelnök szándék álland tettek ideje s héz helyzet lek e cél körül tart kívánatos

— Tehát a p szó?

— Olyan pro változás esetén — Megtudha programból?

Rövidesen n A kormány ma kai pártállásra illetékes gazda

— Lazeanu Banciu, az áll gatója az egy elkészítésén d

ügyminiszter zése után fog

— Az új k bottság jegyéb

— A válság senki sem tud még tartani. A hogy a várható sokat. Az orsz felhasználni, a jelent. A szüb halál fogja jel vetést.

— S kik ho — Ha áldoz szik elkerülhet a hatalmasoka mokkal nem le azt ezelőtt tem emberek kerül

ba s a költség miféle egésze munkájukat.

— Eldobja- — Ezekkel praktikum a költségvetések nyal zárulna megdöböntöt lamit ki kell elkövet, hogy nyakába szak

— Miként Uj adók bever

— Nincs sz való háritásá amelyek új b

— Fokozni zást? Hiszen t terve.

— Gazdasá het felelőtlen

„Le kell szállni a sztratoszférából a földre“

Egy liberális szenátor érdekes nyilatkozata az ország pénzügyi helyzetéről, a készülő tervekről és az új állami költségvetésről

Bucuresti-Bukarest, január 30. (Napoca.) Nem panaszkodhatunk: Bukarestben minden napnak meg van a maga politikai szenációja. Csodálatos finomsággal szőtt fonalak húzódnak láthatatlanul az események hátterében s a nagy- és kispártok közötti harcok s a belső torzalkodások elsimítása már nem is közönséges politikai művészet, de ezen túlmenően közel jár Machiavelli eszméjének magasra törő, legérettebb nivójához. Alig jut idő, alkalom a fontos és nagy kérdések megvitatására, a zilált pénzügyi és gazdasági helyzet megvitatására.

— Az egyik napról a másikra nem lehet lényegesen változtatni a kiveteli és behozatali kvótáján, a termelés és a fogyasztás mennyiségén, az árakat irányító szabályokon, — mondja a pénzügyminiszterium előcsarnokában egyik vezető liberális politikus, aki igen közel áll a kormányhoz. — Állandó, határozott program megalkotására van szükség, amely aztán a pénzügyminiszter helyzetét s vele a kormányt is megszilárdítja.

— Milyen ügyben méltóztatott tárgyalni a miniszterrel? — kértem a nagytekinthető szenátort, amikor távoztunk az épületből.

— Gazdasági és pénzügyi téren új fontos intézkedések következnek. Tatarescu miniszterelnök belátta, hogy nem elég a jószándék állandó hangoztatása, elérkezett a tettek ideje s immár hozzá kell látni a nehéz helyzet leküzdéséhez. A miniszterelnök e cél körül állandóságot és összefogást tart kívánatosnak.

— Tehát a pártközi megegyezésről van szó?

— Olyan programról, amelyről kormányváltás esetén sem lehet majd eltérni.

— Megtudhatnánk-e valamit ebből a programból?

Rövidesen nyilvánosságra fogják hozni. A kormány most hallgatja meg — az illetékes gazdasági és pénzügyi tényezőket. — *Laceanu* pénzügyi államtitkár és *Banciu*, az állami számvétség vezérigazgatója az egyes tárcaik költségvetéseinek elkészítésén dolgoznak és *Slavescu* pénzügyminiszter csak az ő munkájuk befejezése után fog kijelentéseket tenni.

— Az új költségvetés is a szűkre szabottság jegyében születik-e?

— A válság még mindig nem múlt el és senki sem tudja megjósolni, meddig fog még tartani. Az államnak az a kötelessége, hogy a várható bevételekhez szabja a kiadást. Az ország pénzt csak arra szabad felhasználni, ami elkerülhetetlen kiadást jelent. A szűkreszabottság, de nem az éhhalál fogja jellemezni az új állami költségvetést.

— S kik hozzák az újabb áldozatot?

— Ha áldozatról lesz szó — s úgy látszik elkerülhetetlen — ezek az erőseket és a hatalmasokat sem fogják kímélni. A számokkal nem lehet játékokat űzni, amint azt ez előtt tették, amidőn hozzá nem értő emberek kerültek felelősségteljes állásokba s a költségvetés összeállításánál semmiféle egészséges szempont sem vezette munkájukat.

— Eldobja-e Slavescu a régi recepteket?

— Ezekkel bizony szakítani kell és a praktikum alapjára kell helyezkedni. A költségvetések huzamosabb idő óta hiánytalanul zárulnak. Ez a krónikus betegség megdöbbentő és gondolkodásra késztet. Valamit ki kell küszöbölni. Slavescu mindent elkövet, hogy valamiképpen likvidálja a nyakába szakadt örökséget.

„Le kell szállni a földre a sztratoszférából!“

— Miként gondolják az új megoldást? Új adók bevezetésével?

— Nincs szó új terheknek a lakosságra való hárításáról, hanem más eszközökről, amelyek új bevételi forrást jelenthetnek.

— Fokozni fogják az állami beavatkozást? Hiszen ez Maniunak volna a legújabb terve.

— Gazdasági és pénzügyi téren nem lehet felelőtlenül elszabadulni a valóságok-

tól. Már pedig Maniu ezt tette, amikor a szabad fejlődés ellen foglalt állást. A meglévő forradalom nélkül nem lehet megsemmisíteni. Maniu többet követel, mint a többi államok pénzügyi diktátorai, vagy diktátor jelöltjei. Nemcsak hitellet állami irányítását tartja kívánatosnak, akár Lloyd George, de az ipar irányítását is követeli.

— Nyilván a trösztöket és a kartelleket akarja letörni.

— Roosevelt is ezt akarta, de az átirányítás éppen megerősödésüket vonta mag után.

— Az amerikai példán kívül más utak is állanak rendelkezésre.

— Ez igaz, de bármilyen legyen is az eszköz, a cél egy: állami monopólium, ami új terhek vállalásának szükségességét veti fel.

— Ugy látszik, Maniu ettől nem fél.

— Nincs hozzá meg a szükséges pénzügyi erő.



Hóban és hidegben NIVEA érdes bőr ellen

Ez az időjárás megköveteli a bőrnek különös megóvását. Ezért vedkezze! Minden este — de nappal is, mielőtt a szabadba kimenne — csóválja és kezeit Nivea-creme-vel dörzsölje be. Így az Ön bőre sima és barsonyos marad, és azt a gyöngéd és finom kinézetét kapja, amit a fiataloknál úgy megcsodálunk. Nivea-Creme nappali és éjjeli krém egyaránt. NIVEA-CREME: Dobozokban: Lei 16.00-72.00 / Tubusokban: Lei 30.00, 45.00. BEIERSDORF & Co., S. A. R., BRASOV

— Infláció...
— Igen, erre céloz. Alapjából ki akar forgatni sok mindent s már merészebb is, mint Roosevelt.

— „Parasztországban“ talán több is lehetséges?

— A terv erősen papirillatu. A radikális politikusnak az a dolga, hogy a földön járjon s hagyja el a „sztratoszférát.“ Halálbűntetést kellene kiszabni a tolvajokra, visszavonni az ellopott milliókat azoktól, akik részeselek — fakadt ki a liberális szenátor s nyugodt tárgyilagossággal ezzel véget is ér. Ezután már csak gorboságok és sértések következnek, amelyek semmiképpen sem foglalhatók nyilvánosság

céljára szánt beszélgetés keretébe.

A jelek arra vallanak, hogy harc készül. Beavatóit helyen annak szükségességét hangoztatják, hogy legközelebb Maniunak többet kell mondania, ha politikai kérdésekben túlmenően pénzügyi és gazdasági téren érdemeket akar szerezni. — Parasztország?... erről beszél újabban Maniu. Nagy szolgálatot tenne, ha nem lenne olyan szűkszavú. Mást jelent ugyanis a mezőgazdák támogatásban részesítése és ismét mást a paraszttálmak kiépítésének kérdése. Maniu nagyon érdekes gondolatokat vetett fel színre, de nem jelölte meg azokat az eszközöket, amelyeknek segítségével meg is lehetne valósítani az érdekesítő gondolatokat.

SELECT MOZGÓ
A MOSZKVAI LÁNY
(MANDALAY)
A szezon egyik legjobb filmje, gyönyörű kidolgozással, ritka szép és érdekes felvételekkel, különlegesen izgalmas tartalommal. Főszerepekben: KAY FRANCIS, RICCARDO CORTEZ, WARNER OLAND.

Megalakult az új városi tanács Jeruzsálemben

Dr. Chaldi polgármester kijelentette, hogy a városi tanács nem politikai hadszíntér, hanem konstruktív munka helye

Jeruzsálem, január 30. Három hónapig húzódozó harcok és komplikációk után január 24-én zajlott le Jeruzsálem új városi tanácsának alakuló ülése dr. Husszein Chaldi polgármester elnöklése alatt és Campbell kerületi kormányzó jelenlétében. Öt év után ez alkalommal jelentek meg először zsidó tanácsosok a jeruzsálemi városi tanács ülésén. Öt évvel ezelőtt ugyanis a zsidó tanácsosok tiltakozásuk jeléül lemondottak tisztségükről. Az új tanács alakuló ülésén a sajtó képviselői nem voltak jelen. Dr. Chaldi polgármester megnyitott beszédében kijelentette, hogy a városi képviselők nem politikai hadszíntér, hanem konstruktív munkahely Jeruzsálem összlettségének javéért.

Mint ismeretes, Jeruzsálem első alpolgármesterévé Daniel Auster neveztek ki. A jeruzsálemi alpolgármester negyvenéves és

közvetlenül a háború után telepedett le Jeruzsálemben. A háború alatt mint osztrák katonatiszt került az országba, majd a leszerelés után dr. Dunkelblum telavivi ügyvéddel együtt átvette a Zionist Commission mellett működő zsidó békebizottság irányítását. (A Zionist Commission az a bizottság volt, amely az angol kormány megbízásából Weizmann elnöklése alatt vette át a háború után a palesztinai zsidó ügyek intézését.) Valamivel később dr. Dunkelblummal együtt megnyitják az első zsidó ügyvédi irodát Jeruzsálemben. Az első éveken Daniel Auster a Hapoel Hazair munkáspárt tagja volt, később a Kibuciszta-klubhoz csatlakozott.

Jeruzsálem, január 30. Palesztinai vezető körökben tudni vélik, hogy a kormány, miként Jeruzsálemben, Jaffában is zsidó alpolgármestert fog kinevezni.

Kolozsváron alig csökkent valamit a munkanélküliség

A szakszervezetek által nyilvántartott munkások egyharmada munkanélküli

Cluj-Kolozsvár, január 30. A munka-, közegészségügyi és népjóléti minisztériumok kolozsvári munkaközvetítőjében az elmúlt év folyamán összesen 8854 esetben kértek munkanélküli munkások munkalehetőséget. Munkaajánlat 4038 érkezett. A hivatal elhelyezett az év folyamán 3138 munkást Kolozsváron és 168-at más városokban. A munkát igénylők kéréseinek 37.3%-át lehetett teljesíteni, a munkást keresőként pedig 81.8%-ban. 732 esetben a hivatal megfelelő szakmájú munkás hiányában nem tudott eleget tenni a munkást kereső igényeknek. A legtöbb munkanélküli december hónap folyamán kereste fel a hivatalt. E hónapban 1397 volt a munkakeresők száma a közvetítőnél. Januárban 1049, februárban 1202 munkára jelentkező volt. A munkalehetőségek száma a legkisebb augusztusban volt, számuk ekkor 376-ot tett ki. A közvetítő februárban és májusban helyezte el az év folyamán legtöbb munkakeresőt. A munkanélküliek nagyrésze fémipari munkás, asztalos, cipész és a téli hónapokban a nyári szezonmunkások, közművesek, ácsok, festők, stb., akik téli munkalehetőséget keresnek. A nyilvántartásban az

állástkeresők között szerepelt 194 kereskedelmi és banktisztviselő is.

A kolozsvári nyomdászok szakszervezetének kimutatásai szerint az elmúlt év decemberében 382 beiratkozott tag közül 100 állott munka nélkül. A pincérszakszervezeti tagok sorában 65 volt a munkanélküliek száma, ami meghaladja az összlétszám egyharmadát. A pincérek létszámának egyharmada az egész év folyamán általában munkanélküli volt. A legkevesebb munkanélküli tagja volt 1934-ben a bőr- és textilipari munkások szakszervezetének. Voltak hónapok, amikor egyetlen munkanélküli sem szerepelt a nyilvántartásban, de a többi hónapokban sem haladta meg a munkanélküliek száma abban a szakmában a tízet. Az építész munkások közül a nyári szezonban is — a megindult építkezések ellenére — sokan állottak munka nélkül, így májusban 64, júniusban 58, júliusban 39, augusztusban 20 volt a munkanélküliek száma. Decemberben 219 munkanélküli volt a szakmában, 226 famunkás szakszervezeti tag közül decemberben 45 volt a munkanélküli. A magánalkalmazottak több mint egyharmada áll munka nélkül. A pék-

runkásoknál a munkanélküliek a létszám harmadik részét teszik ki. A festőmunkásokra is áll, amit az építőmunkásoknál fentebb közzétünk. A nyári szezon idején is sok festőmunkás volt munkanélküli. A könyvtármunkások helyzete hasonló a nyomdászokéhoz, az összlétszám több mint egynegyede kereset nélkül áll.

Az adatokat a megelőző évek adataival összehasonlítva, meg lehet állapítani, hogy a munkanélküliek számában szakmák szerint lényeges eltérések állottak be, de azért általánosságban alig lehet beszélni a kolozsvári munkanélküliség lényegesebb csökkenéséről. Ez a csökkenés sokkal kisebb mértékű, mint ahogy azt általában hiszik. Az összes szakszervezetek által nyilvántartott több mint kétezer munkás közül a létszám egyharmada munkanélküli. Itt említjük meg, hogy a kolozsvári munkanélküliek segélyező városi hivatal a munkanélküliekre vonatkozó adatokat még nem állította össze és így csak annyit sikerült megtudnunk, hogy a hivatal január közepétől február közepéig terjedő időben 654 családnak juttat munkanélküli segélyt. A segélyezett családok taglétszáma 2395.

Csütörtökön és pénteken az UJSÁGIRÓKLUBBAN

két különböző műsorral fellép

ZILTYER IBOLYA

a berlini hegedűverseny győztese Helyek lefoglalása csütörtökön este hat óráig

— Köszözhét zsidó családot utasítottak ki Németországból. Berlinből jelentik: A D. M. B. ügynökség jelenti, hogy a kormány rendelkezése közzététel zsidó családok megfosztottak állampolgárságuktól. Mindannyian 1918 után telepedtek le Poroszországban, ahová lengyel menekültekként vándoroltak be. Zsidó körökben tudni vélik, hogy további kiutasítások várhatók, de hogy mi történik a honfoglalók tömegével, erre senkinek ad feleletet. Ezek az intézkedések arra mutatnak, hogy Németországban újra a nemzeti szociálista párt szélsőséges antiszemita szárnya kerekedett felül, ami azt jelenti, hogy a németországi zsidók tragédiája nem tekinthető még befejezettnek.

— Meggyulladt a petróleumtól egy vidéki asszony. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Béibor községben. Stan Johanna 28 éves asszony, aki petróleummal mosta haját, vigyázatlanságból, a kályha fölé hajolt, hogy megszársítsa haját. A kályhából kipattanó szikra meggyújtotta az asszony haját, ami csakhamar lángokban állott és meggyújtotta az asszony ruházatát is. Stan Johanna a rémületől szívészűhűdést kapott, összeesett és egy óra múlva a tűzhely mellett, porrig égvé találtak meg. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

HITLERIG

ák

en, ha efféle nagyobb

két napi járásra feküdt épült ott fel, egy órára győzelem és a halot felavatáson az öreg a világ előtt Német- boruban való ártatlan- volunk ki a haza kézzel forgatta a kar- „Es Hindenburg hitte

ység jele is kell, hogy az emlékműn megtör- thuzás. Ezen a helyen kell, hogy nyujtsanak tőt a haza szeretete“. e állott Ludendorff, de ásának kezét. A katonai választotta, miert össze- lt. Nem élt többé sem- ami őt az állam és a odavitte volna egykori megragadja annak az kinek mindent köszön- bb Ludendorff ment a rg már sehol sem volt

válasza konferencia

mal fog újra fel- vé politikai

dorlás engedélyezésére. kell teremteni az elő- gfontosabb a palesztinai A lárna nem politikai eszközök az állandó hallgatnak többé arra. A ai módszer. Egy másik dr Wolfgang von Weis) a keleteurópai kormá- alásokba bocsátkozni a ak lehetővé tételére. Az nincs semmi érteimük. nak nincs akadály. A je- van szükség, hogy ta- rokat, ahová a kivándor- A bevándorlási lehetőség kívül elenyészően ke- nem tüntetésekben és rmaló támadásokból áll. hogy miért ellenzi az exe- zgalmat. Alkalmas-e a hogy Angliát a nemzet- elé próbáljuk ráncigál- az állam, amely hajlan- ni Anglia fölött?

kijelentette, nem enged- zsidó pozíció biztonságát uk Palesztinában. A re- első gyümölcse az a hi- ntés volt, hogy a Pa- nem jelent zsidó államot. nem politikai stratégiát. andot jelentenek. Az jük kockára. A vezetést gy hagyjuk. Minden más z egység iránti érzékün- t megőriztük. A béke k vagyunk áldozatokat nyunk hajlandók feláldoz- Nem demonstráció, ha- ta által fog újra felépül-

mellett egy másmit- Párisból jelentik: A áltai küldött 1.500.000 postacsomag eltűnt. A

SPORT

Kik és hogyan vehetnek részt a telavivi Makabiadan

Cluj-Kolozsvár, január 30. (Az Uj Kelet tud.) A zsidó sportegyesületek vasárnap Aradon megtartott konferenciájával általában már foglalkoztunk. Az értekezlet napirendjén két fontos pont szerepelt: az egységes zsidó sport kérdése és a telavivi Makabiada ügye. Előbbire vonatkozólag — mint azt már megírtuk — a konferencia elvben leszögezte az egységes zsidó sport fontosságát. A legközelebbi konferencián kidolgozandó munkaprogram alapján igyekezni fognak ezt a gyakorlatba is átültetni.

A konferencián az egyes zsidó sportegyesületeket a következők képviselték: Háznafeld Ede Barkochba Szatmár, Erős Vilmos dr. Fenichel József dr. Haggyibor Kolozsvár, Salamon Ignác dr. Brecher Zsigmond Hakoah Arad, Schuster Ödön dr. Kadima Temesvár és Fischer Ede Sámson Máramarosziget.

A konferencia tanácskozásainak tárgyát a sürgősségre való tekintettel teljes egészében a telavivi Makabiada kérdése képezte. Salamon Ignác dr. ismertette a Makabiadan való részvétellel összefüggő kérdéseket. A konferencia háromtagú bizottságot küldött ki, amely véglegesen dönt afelől, hogy kik juthatnak csertifikáthoz. A bizottság tagjai lettek: Salamon Ignác dr. Arad, Fenichel József dr. Kolozsvár és dr. Fischer Ede Máramarosziget.

A Makabiadára való utazás, valamint a költségekre vonatkozó tudnivalók a következők:

Nevezési határidő

A Makabiadan résztvevő versenyzők nevével az összes sportágakban legkésőbb február 10-ig közölni kell a csernovici központban. A végleges nevezéssel egyidejűleg a költségek 25 százaléka is kifizetendő, míg a hátralévő 75 százalék legkésőbb február 20-ig teljes egészében kiegyenlített.

Utlevél és vízum

Minden versenyző legalább három hónapra érvényes utlevéllel kell rendelkezzen, amelynek érvényessége az elindulástól kezdve legalább még két hónap legyen. Az utlevelet a belügyminisztérium utján érvényesíteni kell Palesztinára. Turisták utleveleinek hat hónapi érvényesítést kell birtokni. Versenyzők és vezetők utleveleinek Palesztinára való érvényesítését a csernovici Makabi vézsi, ugyanakkor az angol vízumot is a Makabi szerzi be. Előbbi a versenyzők külön fényképet is kell hogy csatoljanak az utlevélhez.

Az utazás

Az aktív versenyzők március 23-án este 11 órakor indulnak Konstanából, Haifába érkeznek március 29-én délután 5 órakor. Visszatérésük ugyanezen hajóval április 7-én este. A visszaindulás április 7-én kivétel nélkül az összes versenyzőkre nézve szigorúan kötelező. Azok a versenyzők, akik ennek nem tesznek eleget, hajójegyüket érvényét veszítik.

Turisták március 16-án indulnak Konstanából és Palesztinában 17 napot töltenek. Ezen hajóval csak azok indulhatnak, akik a turisták részére elkészített teljes programban résztvesznek és ennek megfelelő díjat fizetnek. Csak egészen kivételes esetben lehetséges az, hogy ezen hajóval aktív versenyző is utazzon.

Palesztinában

Az aktív versenyzők a legszigorúbban kötelesek betartani a Makabi Világszövetség utasításait. A versenyzők, akik két nappal a világszövetség megkezdése előtt érkeznek Tel-Avivba, kötelesek a rendezőség által kijelölt lakóhelyet elfoglalni. A Makabiada rendezősége most készíti el az ünnepek programját, amelyek összeállításánál szem előtt tartják annak lehetőségét, hogy az aktív versenyzők megfelelő szabadidővel rendelkezzenek az ország megtekintésére.

Felszerelés

A versenyzők öltözéke az előző előírás szerinti. Férfiaknál: fehér hosszú nadrág, fehér ing, fehér cipő, fehér zokni, sötétkék baret. Nők részére: fehér ruha, fehér baret, fehér cipő, fehér harisnya. Azonkívül az összes versenyzők egy teljes uccal ruhát, esetleg pullovert és kirándulásra alkalmas erős cipőt visznek magukkal.

Minden versenyző köteles orvosi bizonyítvánnyal igazolni, hogy egészséges.

A versenyzők az elindulástól a visszaérkezésig huszas csoportokba lesznek osztva, melyek élén egy-egy csoportvezető fogja a vezetőség utasításait továbbítani. A verseny-

zők a vezetőknek a legteljesebb engedelmességgel tartoznak.

A világszövetség résztvevő zsidó sportolói a nevezéssel egyidejűleg nyilatkozatot írnak alá, melyben kijelentik, hogy tudomással bírnak a Makabi világszövetség elnökének, lord Melchetnek a palesztinai hatóságoknak adott azon becsületszavával megerősített ígéretéről, hogy kivétel nélkül respektálni fogják a palesztinai rendelkezéseket és április 7-én hajóraszállva visszatérnek lakóhelyeikre.

Részvételi díjak

A Makabiadára utazó versenyzők és vezetők, valamint kísérők részvételi díjai a következők:

Hajójegy: I. oszt. étkezéssel együtt 7600, II. oszt. étkezéssel együtt 5300, III. oszt. étkezéssel együtt 3200, IV. oszt. étkezés nélkül 1550 lej. Ezen osztályon utazók étkezését napi 120 lej fizethetnek.

A hajójegyhez még a következő költségek jönnek: Nevezési díj a világszövetség javára: IV. oszt. 600, I., II. és III. oszt.-ban utazók részére 1200 lej. Kezelési díj: IV. oszt. 50 lej, I., II. és III. oszt. 100 lej. Utlevél Palesztinára való érvényesítése 200 lej, angol vízum 400 lej.

Étkezési és lakásköltségek Palesztinában: 1. kategóriában: kollektív lakás, a Makabiada tartama alatt 7 napi étkezés étteremben, a hajótól a lakásig és visszaszállítás és autóbusszirándulások a városban 3.60 font. 2. kat. Szállodai lakás szobánként 2-3 ágyval, 7 napi étkezés, ki- és beszállítás és 12 kirándulással 5.40 font. 3. kat. Lakás a legelőkelőbb szállodákban. Ennek ára még nincs megállapítva.

Turisták részére a rendezőség aprólekos prokpestust dolgozott ki. Erdelőkörök részére a Makabi erdélyi részli elnöksége szívesen ad felvilágosítást. Cim: Dr. Salamon Ignác Arad, Bulevardul Maria 10.

Gyászuhanak

pár óra alatt nagyon olcsón fest az országosan elismert CZINK-cég Cluj.

KÜZGAZDASÁG

A kereskedelmi minisztérium erőfeszítései a román áruk külföldi elhelyezésére

Bucuresti-Bukarest, január 30. (Az Uj Kelet tud.) A földművelésügyi minisztériumhoz Dolj, Romanati, Teleorman, Ilfov, Ialomita, Durostor, és Braila gyapottermesztő megyékből beérkeztek a terméseredményekről szóló jelentések. Ezek szerint a terméseredmény 886.95 métermáza volt. — A gyapotot feldolgozó belföldi gyárak száz métermáza magot bocsátottak a földművelésügyi minisztérium rendelkezésére, a gyapottermesztéssel foglalkozni kívánók közötti ingyenes szétosztás céljából.

Az árpakiviteli tilalmat életbeléptető rendelet következtében az árpa árában kétféle áralakulás állott elő. A kiviteli tilalom hatálya alól kivont s a raktárakban fekvő árpa ára lényegesen emelkedett, ezzel szemben a tilalom alá eső termény ára állandó esést mutat. A kivihető árpa (63—65

kgr. súly hektoliterenként) tiztonnás vagonként 31 ezer lejre emelkedett. A tilalom alá eső árpára már nem is eszközölnek kötéseket.

A román-országi kereskedelmi szerződés keretében Oroszország öt ezer tonna sőt rendelt Romániában. E séménység ki-termelése érdekében a targuocnai sóbánya igazgatósága a monopólvézigazgatóság engedélye alapján 100 új munkást alkalmazott. Szakkörökben remélik, hogy a sőt egy hónapon belül leszállítják Oroszországnak.

A Berliner Börsen Zeitung értesülései szerint Spanyolországban kedvezően fogadták a romániai petróleumajánlatot, amely szerint Románia kötelezte magát arra, hogy az export-ellenérték 45 százalékaért spanyolországi árut vásárol.

EXPORT-IMPORT

A Gabonaexportörök Szövetségének kontrollja alatt 1933 július elsejétől 1934 december 31-ikéig a következő gabonamennyiségeket exportálták: 1933 július elsejétől 1934 július elsejéig 400.699 tonnát, 342.615.000 lej értékben. 1934 július elsejétől október elsejéig 101.521 tonnát 272 millió 212.000 lej értékben. 1934 október elsejétől december 31-ikéig 161.898 tonnát, 522.209.000 lej értékben. Az export össz-

mennyisége 664.112 tonna volt, 1 milliárd 637 millió, 36 ezer lej értékben. — Garoföld volt földművelésügyi miniszter a Szólvöltemelök Szindikátusának elnöke sorozatos értekezletet tart a gazdasági élet vezetőivel, valamint a különböző pártok elnökeivel és a kormány gazdasági minisztereivel a szőlő export fellendítése érdekében.

Egyiptom cukoripara javult. A belső fogyasztás 12 százalékkal emelkedett és sikerült emelni az exportot is a közeli keleti

Írógép és löllő-lollak

javítását szakszerepen végezzük. Sokszorosításokat izléses kivételben készítenk.

FEHÉR

Írógép és töltőtoll vanat Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.

államok irányába. Csehszlovákia jó áron 4000 vagon jugoszláviai tengerit vásárolt. Németország részéről is tettek vételi ajánlatot.

A lengyel távirati iroda cáfolja azokat a híreket, amelyek a lengyelországi devizaforgalom készülő korlátozásáról szólnak.

Stockinger osztr. keresk. miniszter kedden Prágába utazik, hogy kereskedelmi tárgyalásokat folytasson.

A Neue Freie Presse értesülései szerint Németország és Egyiptom között száz-ezer font értékű műtrágya-pamut kompenzációs üzlet jött létre.

A lengyel-román kereskedelmi egyezmény értelmében nagymennyiségű gyapot és gyapjufonalra biztosítottak behozatalt Lengyelországban. A lengyelországi áru rövidesen éretetni fogja az árákra gyakorolt hatását. Rövidesen lengyelországi cink, kocsz, kaucuk és festékek érkezése is várható. Ennek ellenében Románia számára nagyobb kontingenst biztosítottak az eddiginél a gyümölcskivitel terén. Sajnos kissé későn, mert a gyümölcsexport igazi szezonja már régen elmúlt.

Külföldi hírek. Angliában az elmúlt év folyamán 12 ezer 475 új kereskedelmi társaságot jegyeztek be, ami rekordot jelent s 1100-al meghaladja az 1933-as év hasonló bejegyzés számát. A befektetett tőke ezuttal 143 millió font, ami az 1933-as 94 millió fonttal szemben a befektetési konjunktúra viharos emelkedésére mutat. — A Financial News szerint Argentínában a pezo stabilizálását nem tartják kívánatosnak mindaddig, amíg a dollárt és a fontot nem stabilizálják. Buenos Airesben most központi argentinai jegybank felállításának lehetőségét mérlegelik. — A Krupp-művek a kedvező üzemi bevételek ellenére nem fog osztlékok fizetni s a tiszta nyereségét a tartalékok erősítésére fordítja. — Osztrák pénzügyminiszterek álló konzorcium Bécs városának 40 millió shilling összegű 5 év alatt visszafizetendő pénztárjegykölcsönt nyújt. — A Neue Zürcher Zeitung értesülései szerint az olaszországi pénzügyminiszterek kötelezték arra, hogy ügyfeleik letételében levő külföldi értékpapirokat és külföldön levő olasz értékpapirokat, amennyiben a tulajdonos elmulasztotta a bejelentést, a maguk részéről jelemléts be. A banktitokoknak erre az esetre vonatkozó felelősségét a törvényes bejelentési kötelezettséggel magyarázzák. — Hat new-yorki nagybank mérlegéből kitűnik, hogy betétállományuk 21 hónap alatt 1.72 milliárd dollárral, 36 százalékkal emelkedett, vagyis behozták betétvisszafizetéseiket több, mint hetven százalékat. — Az angol Lons Goldfields társaság igazgatósága elfogadta a szovjet azon kiegyezési ajánlatát, amely szerint a társaságnak kártalanítás fejében husz év alatt 3 millió fontot fog fizetni. — A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank fél millió pengő alaptőkével televíziós találmányok kihasználására társaságot alapított. — A Citroen-üzemek vezetését a végleges egyezség létrejöttéig bizottság vette át. — A bolgár jegybank 4 és fél százalékos zálogleveleinek visszaváltási határidejét július 30-ig elhalasztották. — A belga jegybankcsató bank az elmúlt év második felére 37.50 frank osztlékokot fizet. — Az Agence Economique et Financiere szerint még nem lehet szó dollár és font stabilizációról. Az angol aranyáramlás Amerika felé tovább tart. — A napokban megkezdődik a többmillió németországi vasuti anyag Törökországba szállítása. Az egész rendelés 22 millió márkát tesz ki.



ROZSDAMENTES PENGE
Csodásan beretvál. Kérje mindenütt. Főkerakat: Wohl István Saturnare, Str. Petru Rares 45.

Uj k

Alábbi címszöveg taglalja. Ma te közé a. mü nagy p. zürichi újsá

Egy angol újság a német nemzeti mozgalom érezhető, szocializmus doktr. ezidőszert még e. egyre jelentőségesei részről nem lehet n. személtizmus már n. reket és visszavonu. des területre. Köz. antiszemitaik egyre. ben még megjeleni. mer" című lapja, a. hogy a birodalomb. ság kedélyvilágába. tüzet. Ennek a kö. gyűlölete még min. és nem riad vissza. nyek már a nevez. határát érintik.

A zsidókhöz való nem mutatkozik a. antiszemitaizmus a. szemlélet első és le. ze tartozott. Mégis. országban lélektani. lökődések, különö. itt voltaképpen a. is az aktív antisze. nak elszigetelt ügy. émi azt a népszer. azocialisták töreked. ország rajnai részé. tradíciók kötik öszs. különböző rétegeivel. igazán nem lehet. málsak. Sokan köz. rán egészen rajnai. önösen áll ez tudó. szabad pályákon m. sőt kézművesekre is.

A Rajnavidék az. ső biztonsgot köl. könnyednek és vidé. ért sokkal megnyer. tálo képesebb, mi. „porosz” akarata. A. az antiszemitaizmus. oldaláról érvényesít. reskedelemben és h. goztaik sikerrel, ha. szőlőt polgárság, forradalmi felhők. Thyssenék, Vöglere. a Wolffok és más.

A hitleri antisze. Lueger bécsi polg. sának gyökereiből. magyar és román. Lueger ugyan, mi. szellemi és vallási. tett, a faji problé. keverték ebbe az. egy ismerősöm, ak. gai német egyetem. déssel vetete mag. mert ugy érezte, h. gyei és kulturál. lóslása a nagyné. világban a németés. Amikor azonban h. cializmus mit csin. hogy ezt főleg zs. többet használtak. a legjobb németek. nult a mozgalomt. mellett való régeb. azt fájjalja, hogy. nak bélyegzik, hol. külpolitikailag mi. küzdöttek. Borzalt. faj-biológia nem t. beállítottásával, amely az uj tanit. misztikus csirája.

A birodalomban. antiszemita áraml. hogy messzire kil. Gondoljunk Richar. Adolf Stöcker ud. ringre, Fritschre, történezsre, akik. ból csinaltak antis. kori és most is h. döellenes problém. mazott az német.

Uj kurzus a német antiszemitizmusban

Alábbi cikket, amely a németországi zsidó probléma mai állását taglalja, Max Richner svájci író tette közzé a Neu Züricher Zeitung című nagy publicitású és tekintélyes zürichi újságban.

Egy angol újság nemrégben közölte, hogy a német nemzeti szocializmus kebelében mozgalom érezhető, amely elutasítja az antiszemitizmus doktrínáját. Ez a mozgalom ezidőig még egészen jelentéktelen, de egyre jelentősebbé válik. Csodákat e részről nem lehet még elvárni, noha az antiszemitizmus már megunt a harci módszereket és visszavonult a világszemlélet csendes területeire. Közben azonban az elszánt antiszemitizmus egyre dolgozik; Nürnbergben még megjelenik Julius Steicher „Stürmer” című lapja, amely hivatásul tüzte ki, hogy a birodalomban a kamaszodó fiatalok kedélyvilágában élesse a gyűlölködés tüzet. Ennek a körzeti vezetőnek a zsidógyűlölete még mindig nem hagyott alább és nem riad vissza olyan közlésektől, amelyek már a nevezetesség és groteszk határát érintik.

A zsidókhöz való közeledés mozgalma nem mutatkozik a külvilágban, hiszen az antiszemitizmus a nemzeti szocialista világszemlélet első és legfontosabb alapkövei közé tartozott. Mégis erősen érezhető Németországban lélektani lazulása ennek a gyűlölködésnek, különösen a nagyvárosokban. Itt voltaképpen a legizgalmasabb napokban is az aktív antiszemitizmus egyes csoportoknak elszigetelt ügye volt és nem tudta elérni azt a népszerűséget, amire a nemzeti szocialisták törekedtek. Legkevésbé Németország rajnai részén, ahol sok száz éves tradíciók kötik össze a zsidókat a németek különböző rétegeivel. Az ottani zsidókra igazán nem lehet ráfogni, hogy internacionalisták. Sokan közöttük, a generációk során egészen rajnai németekké váltak. Különösen áll ez tudósokra, tisztviselőkre, a szabad pályákon működőkre, kereskedőkre, sőt kézművesekre is.

A Rajnavidék az ősi kultúrájával egy benső biztonságot kölcsönzött, amely kifelé könnyednek és vidámnak mutatkozik és ezért sokkal megnyerőbb és sokkal asszimiláló képesebb, mint a Keletnémetország „porosz” akarata. Azonfelül a Rajnavidéken az antiszemitizmust nem lehetett szocialis oldaláról érvényesíteni, hiszen éppen a kereskedelemben és iparban nem zsidók dolgoztak sikerrel, hanem a régi német henzsülött polgárság, amely ellen 1918-ban a forradalmi felhők tornyosultak. Kruppék, Thyssenék, Vöglerek, Klöcknerék, Hainelék, a Wolffok és mások mind árják.

A hitleri antiszemitizmus, amely főleg Lueger bécsi polgármester antiszemitizmusának gyökereiből táplálkozott, a szláv, magyar és román zsidók ellen irányult. Lueger ugyan, mint keresztény-szocialista, szellemi és vallási antiszemitizmust hirdetett, a faji problémát a birodalmi németek keverték ebbe az antiszemitizmusba. Volt egy ismerősöm, aki tíz évig tanított a prágai német egyetemen. A legnagyobb lelkesedéssel vetette magát a „Völkison harcra”, mert úgy érezte, hogy ez jelenti a német nyelvű és kulturális érvényesülést, megváltulása a nagynémet állammal és az egész világon a németesség szellemi diadalának. Amikor azonban látta, hogy a nemzeti szocializmus mit csinál a német jelszavakkal, hogy ezt főleg zsidók ellen használja, akik többet használtak a német géniuszra, mint a legjobb németek, megdöbbenve visszavonult a mozgalomtól és ma is róstei a náciok mellett való régebbi állásfoglalását. Főleg azt fájtalja, hogy a zsidókat hazafiatlanoknak bélyegzik, holott a németországi zsidók külpolitikailag mindig is a németesség mellett küzdöttek. Borzalmas elgondolni is, hogy a fajbiológia nem törődik az emberek lelki beállítottságával, hanem csak a vérséggel, amely az új tanítások szerint a világnézet misztikus csirája.

A birodalomban már régebben kavargtak antiszemita áramlatok, anélkül azonban, hogy messzire kiléptek volna medrükből. Gondoljunk Richard Wagnerre, Försterre, Adolf Stöcker udvari prédikátorra, Dühringre, Fritschre, Adolf Bartels irodalomtörténészre, akik leginkább germanofil okokból eszmáltak antiszemitizmust. Az egész akkori és most is ható erővel rendelkező zsidóellenes probléma Franciaországból származott át német földre. Leon Bloy, a kato-

likus regényíró indította meg a mozgalmat, Eduard Drumont folytatta La France Juive. — Az elzsidósodott Franciaország című könyvében, amely az elmúlt század nyolcvanas éveiben jelent meg és erős hatást gyakorolt Leon Daudet Action Français mozgalomára. A francia antiszemitizmus főleg a zsidók internacionalizmusát támadja, azt a politikai szocializmust, amelyet Leon Blum lát. Együttal azonban „a névtelen pénzhatalom” reprezentánsait is látja a zsidóságban, a hatalmat, amely — és ez a legmeglepőbb — a németeket támogatja. A francia antiszemita szerint a zsidó az az idegen, aki Németország felől jött, vagyis a Kelet felől. Körülbelül ugyanaz, mint a német antiszemitának a Kelet felől beszivárgó zsidó. Balzac, amikor egyik regényében Baron de Rucینگet jellemezte, Rothschild vonásait igyekezett megrajzolni, egy zsidót, aki német akcentussal beszélt franciául és aki német módra gondolkodik. Daudet nem egy írásában kísért még ez az alak. Szerinte a zsidó a francia érdekek ellen dolgozik. Mindenesetre figyelemreméltó jelenség, hogy a völkisch németek és a fran-

cia nacionalisták egy eszmeiségből merítenek a zsidók ellen.

Hogy a német zsidók etnikai egység alá esnek, azért tragikus, mert lélektanilag erre nem voltak előkészítve. Ők maguk nem érzik magukat etnikai egységűeknek, hiszen beülről is eléggé széjjel vannak szakadva, noha ellenségeik azt hiszik, hogy egy életrehalálra szóló összeesküvés „titkos szövetsége” a tagjai. A valóság azonban egészen más. A szefárd zsidó, aki a spanyol-holland származásával büszkélkedik, nem akar tudni a keleti askenázi zsidóról, az óslakó nyugati zsidó ágaskodik a keleti bevándorolt zsidó ellen, az orthodox zsidó nem tudja megérteni a kitért zsidót, a polgári zsidó nem tud egy platformra jutni a szocialista forradalmárral. Amint hogy viszonyt a szocialisták nem tudják megérteni magukat a zsidó frontharcossal. A zsidó népi eszmének a cionisták a reprezentánsai. Ez az idea a német nemzeti átalakulás nagy megrendültségében sok hívót szerzett a cionizmusnak, de a német zsidó tömegeket a maguk egységében nem tudta megnyerni. Inkább áthátolta őket az a vallási eszmeiség, amelyet Martin Buber, Leo Baeck és Josef Kastein képviselnek. Három zsidó név, amely a cionista világbani is jelentős márkák. Azok tehát, akik ha tudatosan nincsenek is benne a cionizmusban, bizonyos eszmeiség révén mégis odakapcsolódnak.

Apagyilkosság, testvérgyilkosság...

Az apagyilkos fiut saját fivére ölte meg. Huszvévi kényszermunkára ítélte az életben maradt gyilkost a nagyváradi tábla

Oradea-Nagyvárad, január 30. (Az Uj Kelet tud.) A nagyváradi tábla tegnap délelőtt borzalmas büntény tárgyalását fejezte be. A szilágymegyei Szilágypali községben egy évvel ezelőtt megrázó családi dráma játszódott le. Hosszas családi háborúság dult Papp György parasztagazda házában, ami azzal végződött, hogy Papp József, a gazda fiatalabbik fia, veszekedés közben megölte édesapját.

pással úgy sujtotta fejbe, hogy az apagyilkos fiu azonnal szörnyethalt. Papp Sándort ezután a falu csendőrsége letartóztatta és Zilahra szállította be. A zilahi törvényszék első fokon az enyhítő körülmények betudásával 15 évi kényszermunkára ítélte Papp Sándort, aki a nagyváradi táblához fellebbezett. A tábla a két-napos tárgyalás után hirdetett ítéletet a bűnügyben és ítéletében nem talált enyhítő körülményt Papp Sándor számára, akinek büntetését 20 évi kényszermunkára súlyosította. Papp Sándor fellebbezett a semmitől kezdve.

Február 2-án béketárgyalások kezdődnek Japán és Kína között

A Szovjet magának vindikálja a Shanghai melletti keletkínai vasúthoz tartozó földterületeket

Peking, január 30. (Rador.) A szovjetek képviselői kérésintézték a kínai külügyminisztériumhoz, bocsássák Oroszország birtokába a Shanghai közelében levő keletkínai vasúthoz tartozó földterületeket. A külügyminisztérium válaszában rámutat arra, hogy nem ismerheti el a keletkínai vasút eladásának jogosságát.

Shanghai, január 30. (Rador.) A kwangtungi hadsereg köréből közlik, a Boir-tó melletti incidensekre vonatkozólag, hogy a vitás területen még mindig mongol csapatok tartózkodnak. Január 25-én a mandzsuri kormány egy megbízottja felszólította a mongol kormányt a csapatok visszavonására. A válasz január 27-ig nem érkezett meg és maga a mandzsui megbízott kijelentette, hogy Mongólia képviselője megfenyegette.

London, január 30. (Rador.) Az újabb távolkeleti konfliktusok ügyében a sajtó szimpátiát mutat Japánnal szemben és kifejezi azt a kívánságát, hogy Anglia csak tapintatosan és elővigyázattal lépjen közbe. A

Morning Post így ír: Japán és Kína egymás közötti viszonya néhezzen érthető meg. Japán érdeklődése inkább Szovjetmongóliára irányul, mint Kína ellen. A Népszövetség különben nem interveniálhat hathatósan Kína és energikus szomszédja ügyében. A Daily Mail megállapítja, hogy a távolkeleti angol kereskedelem csökkenésben van és intézkedéseket kér a helyzet megváltoztatása érdekében.

Tokió, január 30. (Rador.) A hsingkingi mandzsui hatóságok közlik, hogy február 2-án Tatanban (Jehol) béketárgyalások kezdődnek Kína és Japán között.

ANTON ROSENZWEIG
zsidó könyvkereskedés — ספרים והאנדלונג
Cluj, Piața Mihai Viteazul 37.

A Jüdische Rundschau
Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau
a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau
Kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára nagyedvenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernaui címre küldendők.

A Meidale fin Pojlen

— Sidy Thal ujra Kolozsváron —

A jiddis operettirodalomnak az utóbbi években ez az operett a legsikerültebb alkotása. Nemcsak izgalmas és érdekesítő meseje, de a darab fülbemászó, kellemes melodái a jiddis operettek legjobbjai közé emelik. Az amerikai jiddis színpadokon hallatlan sikert ért el és ma is állandó műsorszám. A cserovici jiddis színtársulat erdélyi körútja során tanulta be a nagyszerű operettet, melynek címszerepében Szidi Thal tüneményes tehetségének minden árnyalatát kihozhatta.

Lengyelországban indul a darab. A mólaméd és családja a legjobb barátságban él együtt a szomszéd kereskedővel. A mólamédnek lánya van (Szidi Thal), a kereskedőnek fia (Adolf Teffner). A kereskedő azonban tönkremegy és be akarják zárni. A mólaméd nem nézheti barátjának pusztulását és minden értékét pénzzé teszi, hogy megmentse. A kereskedő a börtön elől Amerikába menekül, a két apró gyermek megható módon bucsuzik egymástól: zsebkendőt cserélnek azzal, hogy majd ha megnőnek, egymáséi lesznek.

A csödbejutott kereskedő Amerikában meggazdagodik. Fia gazdag kányt vesz el. Közben a mólaméd meghal, felesége és az azóta gyönyörű nővé fejlődött gyermek egyedül marad. Az amerikai polgár fiának éppen esküvőjére készülnek, amikor berohan az egyik rokon és jelenti, hogy a mólaméd árva maradt családja a kikötőbe érkezett, de nem szállhatnak le, mert nincs aki garanciát vállaljon értük. A gazdag ember azonban már elfelejtette, hogy ki menekítette ki a börtönből és nem hajlandó garanciát vállalni. Más lesz azonban a helyzet, amikor a fiu menyasszonyától távirat érkezik, hogy visszamondja az eljegyzést és nem jelenik meg az esküvőn. A gazdag polgár bajban van, mert fia házasság esetére negyedmillió dollárra van biztosítva. Eszébe jutnak a lengyelországiak: a kislány lesz a menyasszony, csak hogy a biztosítási összeg meglegyen.

Behozzák a nagyuri házba az egyszerű lengyel zsidóleányt. Szidi Thalnak ez a belépője valószínűleg örökké emlékezetes marad. Rövid idő alatt meg is tetszik neki a völgyény. A vendégek nagy meglepetésére az esküvő idegen leánnyal történik meg. Alig fejeződik be azonban a szertartás, megérkezik az eredeti menyasszony: szó sem volt szakításról, csak valakinek a rossz tréfája volt a távirata.

A házasságot nem lehet megsemmisíteni. A lengyelországi kislány boldogtalan asszony. Már, hosszú küzdelem után, ahhoz is hozzájárul, hogy elváljanak, amikor levél kerül a kezébe, ami azt bizonyítja, hogy az első menyasszony nem érdemli meg a férj szerelmét. Es ez a régi gyermekkori pártásokat mégis egymáshoz hajtja.

Ebben a darabban éneklő Szidi Thal az alábbi dalt is, ami bizonyára megmarad a közönség emlékezetében:

Zolst mich bedenken
„Es chulint in es benkt a jedes Meidale Oi, oi die Kinderteig
A Nes, a Nes min Hasumajim
wus toig az ech will, az er will nist
Mein Mann will az ich soll sehn freidlich
Wen die Himlen well sich efinen
Lernt Kinder Toire, lemt Kinder toire
Dus kidische Ringle
Ich hob Moire de far
Ich hob Moire der far, stb.

Szidi Thalnak egész repertoárjából ez a dal vált a legnépszerűbbé és a kolozsvári bemutaton is alighanem bombasikert arat vele.

DAS SCHWARTZBUCH
Tatsachen und Dokumente
Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvcsatlólyában.

KANTO PLATA
Kérje mindenütt. Főnterület, Str. Petru Poni 45.

Az angol trónörökös, aki lemegy a bányákba, eljár a munkás-klubokba és rádió-szózatokban kritizálja Anglia közállapotait

Miért nem házasodott a walesi herceg? A legkomolyabb állami és társadalmi problémák iránt érdeklődik az angol trón várományosa

London, január 30. Az utóbbi időben híre járt, hogy a walesi herceg le akart mondani a trónöröklés jogáról a yorki herceg javára (Angolországban és mindenütt ahol az angol hatalom érvényben van, nagy találgatások indultak meg, mi lehetett ennek az állítólagos elhatározásnak az oka. Vajjon elvesztette-e már a trónörökös nagy népszerűségét, vajjon elvesztette-e a kedélyét? Játsszák-e még az éjjeli klubokban? Meg fog-e nősülni?

Akik közelebbről ismerik a herceget azt hiszik, hogy a lemondás hírére bizonyos érdeklődők lanszirozzák, de semmi igazság nincs benne. Ha a walesi herceg életben marad, át fogja venni a királyi örökséget, de nem valószínű, hogy meg fog házasodni. Többek előtt tett kijelentése szerint, határozott oka a nőtlenség. Van ugyan két három hölgy-ismerőse akik iránt csodálattal és őszinte barátsággal viselkedik, ezeket azonban egészen kézenfekvő okok miatt nem vehet el. A hölgyek ugyanis polgári származásúak.

Miért nem házasodott?

Hogy miért nem házasodott? A közel-lők előtt nem egyszer megindokolta azt a passzív magatartását. Huszöt huszonegyedik életkorában szokott a legtöbb trónörökös menyasszony után nézni. Ebben a korban a walesi herceg háborúskodott, kint járt a francia fronton és amikor visszatért Angliába, minden gondja az volt, hogy bajtársainak segítségére legyen a polgári életben való elhelyezkedésük körül. A háboru utáni reakciókat ő maga is átélte: sokat táncolt és sokat kártyázott.

Azután Kanadába utazott, ahol ép olyan lelkesedéssel és rokonszenvvel fogadták mint az angol fennhatóság alatt álló területeken. A walesi herceg jó üzletembernek is bizonyult. Az angol áruknak piacot szerzett és bizonyos helyeken a „Prince of Sales” nevet adták neki. Ő volt az „előadások” hercege.

1928 őszén, Nyugat-Amerikában járt, ahol elérte az apja betegségéről szóló hírből. Azonnal visszautazott Londonba. Itt újabb nehéz feladatok megoldását bízták rá, nem volt tehát ideje a házasodásra. Most már majd nem harmincöt éves volt. Környezete azt állította, hogy a herceg semmiféle házassági közzvetítést nem fogad el: ha nősülni akar, maga fogja megtalálni kiválasztóját. A walesi herceg udvariasan elhárította magától minden efféle beavatkozást.

Látogatások a proletár negyedben

A walesi herceg a háboru óta más ember lett. Azelőtt szerette a nyilvánosságot; megjelent szobor-leleplezéseken, avatásokon, nagyobb inspekción és szerette ha a lapok hosszú közleményekben számolnak be szerepléséről. A háboru után mindezt átengedte a három fivérének. Ő a „komoly herceg” nevet kapta. Már nem tűrte maga mellett a léha embereket, komoly állami és társadalmi problémák iránt érdeklődik és valahányszor nagyobb akciókat vett tervbe a kormány, a walesi herceget mindig előbb megkérdezte. És így van az ma is.

Nem egyszer mondotta baráti körben, milyen boldog, amiért végignézte ezt a fül-séges romantikus, bolond földet és mennyire megváltoztatta felfogását az a sok élmény, amit a háboru óta átért. Ő maga megtartotta régi szokásait. Időnként eljár az éjjeli klubokba, szeret kedélyes társaságban eltölteni néhány órát és egészen polgári módon mulat. Ha egy jó jelenetet lát a színpadon, lelkesen tapsol, különösen ha, a jelenet szociális izü. Nem egyszer látogatott el Newcastle, szegény negyedébe. Magához kérte a munkásvezéreknek módszereiről. A beszédeket, amiket a munkásság sorsának javítása érdekében tartott, nemcsak ő maga írja, hanem maga is gépelte le. A munkásság színvonalának emelése és az egykori katonák helyzetének javítása, a két probléma ami legtöbbet foglalkoztatja az elegáns walesi herceget

Valaki megkérdezte tőle, nem hajlandó-e újra világméretű utat tenni, mire a herceg ezt válaszolta:

— Vajjon elhagyhatom-e Angliát most,

annyt kell itthon dolgozunk, hogy az embereket egyenesbe hozzunk...

A legnépszerűbb herceg

A kormány épp úgy, mint az udvar követeli a walesi herceg közelségét. Az angol király igaz, hogy ezidén jobban érzi magát, mint tavaly, de mihelyt az időjárás hűvöse fordul, már orvosai nem engedik meg, hogy bármilyen funkciót is végezzon. Egy erős hűlés, vagy más komoly megbetegedés órák alatt elpusztíthatja. Annyi bizonyos, hogy fia és örököse méltó lesz a trónra.

Angliának kevés olyan walesi hercege volt, mint a mostani.

Különösen a proletár tömeget előtt örvend nagy kökedveltségnek a walesi herceg, aki a munkások klubjait mindig támogatta és általában a dolgozók klubjainak fellendítését popagálta. Konceptiója szerint az ilyen klubokban mindig egészségesebb közvélemény tud kialakulni, mint bárhol egyébként. Ő maga gyakran személyesen is felkeresi a klubokat és nemcsak a munkásvezérekkel beszélget, hanem egyszerű munkásokkal és munkanélküliekkel. Cigarettaival kínálja őket és érdeklődik magánügyük iránt. Sokszor eljár a gyárakba, a bányákba és a közvetlen tapasztalatok alapján írja meg azokat a rádiószózatokat, amelyek világszenzációk voltak.

Ilyen mondatokat lehetett hallani az angol trónörökös ajkáról:

— Nem egyszer estem kétségbe az állapotok miatt, amiket láttam. Nem tudtam elképzelni, hogy olyan civilizált államban is, mint amilyen a miénk, ilyen viszonyok uralkodjanak.

Mindenki tudja Angliában, hogy számos lázadást előzött meg a walesi herceg az ő tapintatos, ember szerető modorával. Az egyszerű emberek tudják, hogy a herceg igazi barátjuk. Hiszen nem egyszer hallottam tőle ezt a mondást: „Meglátjátok, milyen más lesz, ha majd én leszek Anglia királya!”

SZÍNHÁZ-FILM

Szombaton este minden színház-lálogató megkapja Sidy Thal fényképét

Cluj-Kolozsvár, január 30. A csernovici zsidó városi színház, amely két hónappal ezelőtt Kolozsváron nyolcnapos nagysikerű vendégjátékot bonyolított le s azután Erdély összes városaiban a legnagyobb sikerrel szerepelt, négy előadást tart a kolozsvári Magyar Színházban. Ezúttal szombaton este a „Meidale fin Poilen c. világhírű nagyoperettel kezd meg a társulat kolozsvári vendégjátékát. A darab címszerepében Szyd Thal, a társulat nagyszerű primadonnája, életének legnagyobb sikerét aratta. Az operett szenzá-

ciós melódiái mindenütt szájról szájra járnak, ahol a társulat vendégszerepelt.

A jiddis színtársulat igazgatósága kedves meglepetést készít elő szombat este a kolozsvári bemutató közönsége számára. Mindenki megkapja Szyd Thal fényképét, amelyen a darab nagy slágerének, „Solst mich gedanken” kezdetű dalmak a hangjegyei lesznek. A Meidale fin Poilen előadásán a közönségnek a szívéig fog hatni ez a dal. Emellett az operettnak még néhány szenzációs slágerét fogja énekelni Szyd Thal, akiknek ez az

Magyar Színház

A csernovici zsidó városi színház társulata, erdélyi turnéját befejezve, még négy előadást tart Kolozsváron, a népszerű **ADOLF TEFNER** irányítása mellett, és a világhírű színművész: **SIDY THAL** közreműködésével

Műsor:

Február 2 Szombat Este 9 órákor	A Meidale fin Poilen Operett 2 felvonásban prologussal
Február 3 Vasárnap Este 6.30 órákor	Komödiántin Félre mérsékelt helyárrakkal.
Február 3 Vasárnap Este 9 órákor	Bar-Mizwa Operett 3 felvonásban, prologussal.
Február 4 Hétfő Este 9 órákor	Mit'n Rebens Koech Operett 3 felvonásban

Főrendező: B. Sadigursky Művészeti igazgató: B. Lidin.
Saját zsidó jazz-zenekar B. Segall vezényletével.
Jegyek naponta a színház pénztáránál.



alakítása feledhetetlen marad a közönség számára.

Vasárnap délután félhétárrakkal az itt másszajtszott és nagyon népszerű operett, a Komödiántin kerül bemutatásra, vasárnap este.



Bucsueloadás: Jókai-émlékünnep

Csütörtök este lesz pontosan ötven éve, hogy Jókai Mór személyes jelenlétében először adták Kolozsváron Az aranyembert. Ezt az évfordulót ünnepli csütörtök este a színház, amikor teljesen új beállításban, új szerepeltetésben előadja Jókai egyetlen, gyönyörű darabját.

A csütörtöki előadás egyben a társulat kacsuja is lesz 30 napos váradi turnéja előtt.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök este fél 9 órákor: Az aranyember. Jókai emlékünnep, az 1885. január 31-iki első kolozsvári előadás 50-ik évfordulóján. A társulat bucsueloadása egy hónapos váradi turnéja előtt. Premierà bérlet 10. sz. A bérlek jegyét kívánatra becserele a színház.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, február 1: Tannhauser. (Nicu Apostolescu tenorral.)
Vasárnap, február 3 (matiné): Gyöngyhálszok.
Hétfő, február 4: Carmen. (T. Tautal tenorral.)

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Str. VAIH 7. TELEFON 171.
Szerdán, csütörtökön 5, 7 és 9 órákor A szívek melódiája. Operett filmsláger. Főszerepben: Gustav Fröhlich, Hase Junkermann és Maria Pandler.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Alkasseresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbellyes mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Intelligentes Kinderfräulein Jüdin mit Jahreszeugnis sucht für sofort Stellung geht auch aufs Land. Adresse: Leuchter Helén bei Herrn Dux Telodul-Mare, jud. Someş.

Teasütemények, disztorták, szendvicsek, hidek büffé számára, valamint esdívökre, összejövelekre szóló megrendelések a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrásznál eszközölhetők. Str. Londrei (Hosszu ucca) 19.

Kiadó március 1-re 4 szép szobából álló helyiség, melyből kettő a Regina Maria utcára nyílik, iroda, klub vagy más ehhez hasonló célokra. Nationala Biztosító, Regina Maia 6.

A tél folyamán is állandóan nyitva marad egyre szaporodó vendégeinek kívánságára a FAMILIA kóser vegetárius étterem Kolozsvár, Unió-b. 10. (hátral az udvarban), ahol Schwartz Ignácné szakavatott vezetése alatt közismerten a legizletesebb ételek készülnek. Diétásoknak speciális ételek.

HIDEGET AZ ÜZLETI LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETEN

HI

— Öngyilkossági tudósítónk jelenti: Függes öngyilkossága gággal öngyilkossági nap alatt két fiatal szentimentális okok Friedmann Ilonka lányán éjjel a kórházban az egyik ligetben Beadag aszpirtin. Állap

— Nagy károkat árvis. Bukarestből j gyel áradások nagy községben a közle között megszakadt é titották le a tegnapi leg vizei emelkedőbe lyebbfekvésű negyed. Az áradás Isovoarele be. Számos ház beindult.

— Leánykeresked 14 éves galaci leány hatóságokat értesíté körülmények között jovic 14 éves kisle Berzei 3 szám alatt szik, hogy mint Gerai urileány, ő is lekerült.

— Felmentett m tyi tudósítónk jelen esendőség egy tit aista propagandistá erszébavárosi töve gyülekezési engedél vi elzárásra és 300 hat társát 15-15 r pénzbüntetésre itél ma tárgyalta a tá adóltakat felment

— Bágyadt, lev egyénekkel reggel természetes „Feren bélmozgást csakhá amészócsatornába árti, a vérkeringés gondolkodó- és mu ható kórházi kísér nyult, hogy a Fer vas szellemi mur embereknél és bete reudikvív jótékony

— Kolozs megye közs megyei főorvos szerint a megye te akárlátjárva, öss tusz 4 községben detek száma 4. I lentettek, egy eset jelenleg hat közs száma 113. Bánff ayaró, egy difteria járványos betegség enyhének mondha közegészségügyi tálja. Az előzetes sokkal magyarárzh jóval kedvezőbb helyzet.

— Három halot kós bányakatasztr lentik, hogy a gy ban borzalmas sz kórákás maga alá portot. Három h munkavezetőt go ietartóztatták.

— „Hölgyeim e gyar Színházban) gyar Színház né elég volt” című

— francia vígját riumi számvevő tabb tisztviselőjér milliórdos lesz, m rül a pénzvár, életre és gazdag denli pénzt akar nem is sejt, hog félreértésből.

üggyefogyottságból három órán kere gást biztosítottak tek gyors egymá Mihalkó Gizi nag vihart a másik darab lendületét és Mihalkó Gizi. pükben igen jók Elek, Balázs Sa Kós Dodó is.

etetlen marad a közönség

án félélyárakkal az itt ma
on népszerű operett, a Ko-
beautatásra, vasárnap este



hétfőn este kilenc órakor a
Koech c. operettet mutatja
száját zenekara van. Jegyek
szaphatók a Magyar Színház

Szűrlőadás : Emlékünnep

le lesz pontosan ötven éve,
személyes jelenlétében elő-
sváron Az aranyembert. Ez
néplí csütörtök este a szűr-
sen új beállításban, új sze-
dja Jókai egyetlen, gyönyör-
űadás egyben a társulat bu-
napos váradi turnéja előtt.

SZÍNHÁZ MŰSORA:

9 órakor: Az aranyember.
ünnep, az 1885. január 31-
ári előadás 50-ik évfordulóján
előadás 50-ik évfordulóján
előadás 50-ik évfordulóján
előadás 50-ik évfordulóján

OPERA MŰSORA:

1 órakor: Tannhäuser. (Nicu Apostol)
3 órakor: Carmen. (T. Tautal tenor)

MOZGÓ MŰSORA:

TELEFON 171.
5, 7 és 9 órakor A
Gustav Fröhlich, Haas
és Maria Pandler.

APRÓ JUTATÉSEK

El egy szó 2 lej, vastagabb
nagyobb apróhirdetés 30 lej,
30 százalék kedvezmény,
előre fizetendő. Jelzés
előre fizetendő, ha portobélyeg
előre fizetendő.

biztos eredménnyel közvetít
székhelyekkel rendelkező
Calea Regele Ferdinand

Kinderfräulein Jüdin mit
für sofort Stellung geht
Adresse: Leuchter Helein bei
Mare, jud. Somes.

disztorták, szendvicsek,
mára, valamint esküvőkre,
szülő megrendelések a leg-
ban, a legszebb kivitelben
székhelyek. Str. Londrei

1-re 4 szép szobából álló
kettő a Regina Maria uc-
klub vagy más ehhez ha-
Nationala Biztosító, Regina

is állandóan nyitva mara-
védőjeinek kiválasztására a
vegetárius étterem Kolozs-
(háttal az udvarban), ahol
szakavatott vezetése alatt
szélesebb ételek készíthetők.
diális ételek.

OLYAN LELKE:
SEN AZ UJ KELET

HIREK

— Öngyilkossági járvány Nagyváradon.
Tudósítónk jelenti: Feld Albertné ismert tra-
gikus öngyilkossága óta Nagyváradon való-
sággal öngyilkossági járvány lépett fel. Két
nap alatt két fiatal leány dobta el magától,
szentimentális okok miatt, az életet. Kedden
Friedmann Ilonka lúminált vett be és szer-
mán éjjel a kórházban kiszvenvedett. Szerdán
az egyik ligetben Bereczky Irén vett be nagy
adag aszpirint. Állapota nem súlyos.

— Nagy károkat okozot Dobruzdában az
árviz. Bukarestből jelentik: A corvulime-
gyel áradások nagy károkat okoztak számos
középsőben, a közlekedés Cudalbi és Galac
között megszakadt és Umbranesin át boyo-
zótták le a tegnapi nap folyamán. A Bar-
lad vízei emelkedésben vannak, a város mé-
lyebbfekvésű negyedei már víz alá kerültek.
Az áradás Isvoarele (Ilfov megye) falut elér-
te. Számos ház bedől. A mentőakció meg-
indult.

— Leánykereskedők karmaiba került egy
14 éves galaci leány. Galacból jelentik: A
hatóságokat értesítették, hogy titokzatos
körülmények között eltűnt Tudorinta Oghir-
jovici 14 éves kisleány, aki a Fundatura
Berezi 3 szám alatt lakott szüleinél. Azt hi-
szik, hogy mint Georgeta Iordachescu brá-
lai urileány, ő is leánykereskedők karmaiba
került.

— Felmentett millemisták: Marosvásárhe-
lyi tudósítónk jelenti: Az elmúlt évben a
elsődörög egy titkos gyűlekezetben mille-
mista propagandistákat tartóztattak le. Az
erzsébetvárosi törvényszék, mivel nem volt
gyűllekezési engedélyük Popa Pétert egy ha-
vi elzárásra és 300 lej pénzbüntetésre, míg
hat társát 15—15 napi elzárásra és 200 lej
pénzbüntetésre ítélte. Felbontás folytán
ma tárgyalta a tábla ezt az ügyet és a
vádoltakat felmentette.

— Bágadt, levert, dolgozni képtelen
egyéneknél reggel éhgyomorra egy pohár
természetes „Ferenc József” keserűviz a
bélmozgást csakhamar megélelenti, az
emésztőcsatornában összegyűlt salakot ki-
űri, a vérkeringést szabaddá teszi és a
gondolkodó- és munkaképességet emeli. Be-
ható kórházi kísérletek folyamán bebizos-
gult, hogy a Ferenc József viz gyomorsá-
gas szellemi munkásoknál, neurastheniás
embereknél és betegeskedő asszonyoknál is
rendkívül jótékony hatást fejt ki.

— Kolozsmegyei közegészségügye. A ko-
lozmegyei főorvosi hivatal tájékoztatója
szerint a megye területén 11 községben van
skarlátjárvány, összesen 159 beteggel. Ti-
tus 4 községben lépett fel. A megbetege-
dettek száma 4. Diftériát egy községből je-
lentettek, egy esetet. Kanyarójárvány van
jelenleg hat községben, a beteg gyermekek
száma 113. Bányfőnyadon is van 14 ka-
nyaró, egy diftéria és egy skarlát eset. A
járványos betegségek lefolyása általában
nyáhnak mondható. A megyei főorvos a
közegészségügyi helyzetet kielégítőnek ta-
lálja. Az előzetesen alkalmazott védőoltá-
sokkal magyarázható meg az előző évekénél
jóval kedvezőbb jelenlegi közegészségügyi
helyzet.

— Három halottja van a gyergyószentmik-
lós bányakatasztrófnának. Csikszereadből je-
lentik, hogy a gyergyószentmiklói kőbányá-
ban borzalmas szerencsétlenség történt, egy
kőrákás maga alá temetett egy munkáscso-
portot. Három halott, 2 súlyos sebesült, a
munkavezetőt gondatlansággal vádolják és
letartóztatták.

— „Hölgyeim elég volt” (Premier a Ma-
gyar Színházban). Zsufolásig telt meg a Ma-
gyar Színház nézőtere tegnap a „Hölgyeim
elég volt” című — csak felnőtteknek szóló
— francia vígjáték előadásán. A miniszte-
riumi számvéveségi hivatal legügyefogyot-
tabb tisztviselőjéről barátai elterjeszték, hogy
milliárdos lesz, mire egész gyűlrűje veszi kö-
rül a pénzsóvár, számító embereknél és az
életre és gazdag barátra vágyó nőknél, min-
denki pénzt akar kapni tőle — ő maga pedig
nem is sejt, hogy milliárdosnak hiszik. A
félreértésekből, az emberi butaságból és
ügyefogyottságból adódó helyzetkomikumok
három órán keresztül tartó falrengető kaca-
gást biztosítottak. A humor, a pikáns jelene-
tek gyors egymásutánja Tompa Sándor és
Mihalkó Gizi nagyszerű játéka egyik nevető-
vihar a másik után váltotta ki. Az egész
darab lendületét Tompa Pufi, az állmilliárdos
és Mihalkó Gizi, adták meg, de kisebb szere-
pükben igen jók voltak még Vass Piri, Tóth
Elek, Balázs Samu, Bereng Béla, valamint
Kós Dodó is. (—én)

Vilmos császárt meg akarta mérgezni a doorni udvartartás főszakácsa

Repülőgépen orvostanárt hívtak Doornba

Németországi gyűjtőtáborba szállították a gyilkos- szándéku főszakácsot

Párizs, január 30. Hágai jelentések sze-
rint tegnap közölték a párizsi lapok, hogy
II. Vilmos excsászár ellen egyik háztartás-
béli alkalmazottja merényletet követett el.
Január 27-én ünnepelték Doornban Vil-
mos 76-ik születésnapját. Mellőztek ezuttal
minden ünnepélyes külsőséget és a születés-
nap ünnepelésének ugyszólván családi
jellege volt. Napokkal korábban Doornba
érkeztek Vilmos excsászár gyermekei és
27-én délben a doorni kastélyban ünnepi
ebéd volt. Ebéd után az excsászár rosszul-
létről panaszkodott. És azonnal visszavo-
nult. Az excsászárt heves görcsök kínozták,
ugyhoggy azonnal orvost hívtak, majd a
délután folyamán repülőgépen Doornba
kérték Van Seeÿlen híres amszterdami bel-
gyógyászt. Az excsászár állapota az esti
órákban már javult.

Az esemény híre minden titkolózás elle-
nére még a délután folyamán kiszivárgott.

— Elítélt cigány tolvaj. Marosvásárhe-
lyi tudósítónk jelenti: Rostás Máté marosmegyei
cigány több betörést követett el a múlt év-
ben Marosvásárhelyen és a környező fal-
vakban. A tolvaj cigányt a marosvásárhe-
lyi törvényszék másfélévi börtönrre ítélte. Az
ítéletet a tábla helybenhagyta, míg a vád-
lót fellebbezést jelentett be a Semmitőszék-
hez.

— Nagyváradon minden iskolát bezártak
a nátház miatt. Tudósítónk jelenti: Nagy-
váradon oly mértékben dühög a nátház,
hogy az összes iskolákat be kellett zárni. Az
állami hivatalokban rendkívül nehezen tudják
a munkát folytatni, mert a tisztviselők nagy-
része beteg. A városban valószínűleg ken-
ytelenek lesznek a munkát beszíntetni és
ugyanaz a helyzet a törvényszéken és a tá-
blán is, ahol a bírák nagyrésze betegen fek-
szik.

— Falusi kerítőnő a bíróság előtt. Maros-
vásárhe-lyi tudósítónk jelenti: László Illésné
dítről illetőségű asszony állott ma a maros-
vásárhe-lyi törvényszék előtt bűnös üzelmek-
kel vádolva. A vádirat szerint a falusi ke-
rítőnő, akit a csiki törvényszék két évi bört-
önrre ítél, egy fiatal leányt kényszerített
egy idősebb ur pártoló karjaiba. A tábla
csak jövő héten dönt ebben a bűntügyben.

— Elítélt kommunista. Nagyváradról je-
lentik: A nagyvárad tábla ma foglalkozott
Veres Dezso kommunista ifjumentés bün-
perével. Veres kommunista rópcédulákat osz-
togatott és két teológiai növendéknek is át-
adott egy-egy rópcédulát. A teológusok rend-
őrt hívtak és letartóztatták Verest, akit a
törvényszék első fokon négyhavi börtönrre
ítél. A tábla jóváhagyta az elsőfoku ítéletet.

Doornban és este már Hágában is arról be-
szélték, hogy Vilmos excsászár ellen me-
rényletet követtek el.

Ez a hír Hermina császárné egy kijelen-
tésén alapult. Ugyanis még a délután fo-
lyamán elcsapták a doorni udvartartás
főszakácsát és Hermina ugyanakkor érint-
kezésbe lépett a hágai német főkonzullal
kit megkért arra, hogy a főszakácsot, aki
német állampolgár, haladéktalanul tolon-
colják Németországba.

Ekkor tette Hermina a következő kijel-
entést:

— Ha tudná, hogy ez az ember (a fő-
szakács) mit tett, ugy Németországban
egészen biztosan halálra ítélnék.

A párizsi lapok úgy tudják, hogy a fő-
szakácsot még 27-én este Németországba
szállították, ahol jelenleg az egyik gyűjtő
táborban helyezték el.

— Miklós herceg a toszkánai hegyekben.
Bukarestből jelentik: Miklós herceg jelen-
leg a toszkánai hegyekben tartózkodik Irina
görög hercegnő és Pál herceg társaságában
és a téli sportokat űzi.

— A jasi egyetem a királytól kéri a
gyógyszerész fakultás visszaállítását. Bu-
karestből jelentik: Az uralkodó fogadta a
jasi egyetem tanárainak küldöttségét, akik
kérték támogatását a gyógyszerészeti fa-
kultás visszaállítására érdekében.

Ma, csütörtökön utoljára a Royal-mozgóban:

L'ORDONANCE (A tisztviselő)

Következő film:
A világ álarc nélkül
Főszerepben: HARRY PIEL.

— Tudja-e, hogy mi lesz február 16-án az
új Iparkamara termeiben? Ekkor lesz itt a
kolozsvári magánisztviselők és kereskedelmi
alkalmazottak idei nagy farsangi bálja, me-
lyet a bálkozó közönség óriási érdeklődése
előz meg.

— A Bné Jiszráél közgyűlése. A Bné
Liszráél ma este fél 9 órakor tartja meg
ezévi rendes közgyűlését a neolog elemi is-
kola nagytermében. A közgyűlésen letár-
gyalásra kerülnek a zsidó diákság problémái
és feladatai a zsidó és cionista közéletbe,
majd az új vezetés megválasztására kerül
sor. Minden cionista diák kötelessége a gyű-
lésen megjelenni. A vezetés.

— Rövid hírek mindentűn. Oxfordban
tűz pusztította el az egyetem hittudományi
szemináriumának egyik szárnyát. — A ta-
vasz folyamán Torinóban bemutatják olasz
nyelven Madách Ember tragédiáját. — Sza-
rajevó közelében egy legördülő hólavina el-
temetett három kereskedőt. — Boris bolgár
király Kalendarow eddigi igazságügyminisz-
tert pénzügyminiszterre nevezte ki. Az igaz-
ságügyi tárcát Zikos egyetemi tanár kap-
ta. — A párizsi főpostáról eltűnt egy más-
fél millió frankot tartalmazó postaszák,
amelyet a széleskörű nyomozás ellenére sem
sikerült megtalálni a párizsi rendőrségnek.
A pénzt a Seina departament küldötte vi-
dékre. — A görög kormány azzal a tervvel
foglalkozik, hogy megszünteti az Athos he-
gyi kolostorokat.

— A retgei Mizráchi Hanisa Aszar ün-
nepélye. Rettegről jelentik: a retgei Miz-
ráchi szépségű közönség jelenlétében ün-
nepelte meg a Hamisa Aszart. Megnyitójá-
ban Farkas Mendel ismertette az ünnep je-
lentőségét, majd Grün Zahavá tartott be-
szédet. Végül Bialik „áldását” szavalták el.

— Nők, gyermekek, férfiak egyaránt bá-
mulatos eredménnyel használják első segit-
ségül a valódi Diana sóborszeszt meghűlés-
nél, fájdalmak csillapítására, bedörccölésnél
vagy borogatáshoz.

— A Romaréa bálja. A Romania Sport-
egylet február elsején, pénteken este tartja
meg szokásos bálját az új Ipar és Kereske-
delmi Kamara termében. A bál védőnőke Ma-
niu Gyula volt miniszterelnök, rendezőségé-
ben a román közelet kiválóságai szerepel-
nek.

— A nagyszabedni Barissza tízéves jubileu-
ma. Tudósítónk jelenti: A nagyszabedni Ba-
rissza most ünnepelte fennállásának 10 éves
évfordulóját. A Barissza Nőszövetsége részéről
Danzig Hillel vett részt az ünnepségen, akit
dr. Révészné üdvözölt. A Noar Hacloni és a
Habonim szervezetek üdvözölték a Barisszát,
majd Herzl István revüt tartott. Klein Manó
jubiláris verse után Révész Béla tartott ér-
dekes előadást, végül Danzig Hillel tartott
lenyűgöző erejű beszédet a Barissza ideológiá-
járól.

— Jorga professzor külföldre utazik. Bu-
karestből jelentik: Jorga professzor a jövő
héten külföldre utazik. Florenben, Rómában
tesz látogatást, majd Párizsba megy, ahol
előadásokat fog tartani.

— A Tegal csodálatos hatása! A háboru
alatt szerzett rengeteg hűlésem gyógyítását
sok számtalan gyógyszerrel próbáltam eny-
híteni, de sajnos ezekkel a szerekek csak
rövid ideig sikerült a fájdalmakat enyhíteni,
míg végre egy jó barátom ajánlatára az
Önök által gyártott „Tegal” pasztillákat
vettem igénybe és igazán csodálatos jó ha-
tást végeztek rajtam, mert a gyomrom nem
rontotta meg, a szívem nem izgatta fel és a
fájdalmakat csodálatosképp szüntette,
ugyhoggy nem csak szüntette a fájdalmakat,
hanem teljesen ezek a türehtelen szaga-
tások elmaradtak és egészen könnyen értem
magamat; ezen tapasztalatok után minden-
kinek a legőszintebben ajánlom. Herczegh
Sándor, Cluj. — A Tegal gyors és biztos ha-
tásu gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába
és hátfajfájdalmak, álmatlanság, spanyol-
nátha és hűléss betegségek ellen. Tegal ki-
választja a hgyssavat, bakteriumölő, tehát
a bajt gyökerében támadja meg.

— Megpeticionálták a nagykárolyi ideig-
lenes hitközségi elnökválasztást. Nagykároly-
ból jelentik: A nagykárolyi hitközségi har-
coknak újabb fejezete játszódott le vasárnap,
amikor a hitközség élére a miniszterium
rendeletének értelmében hat heti tartamra
elnökök kellett választani. A chasszid és as-
kenáz zsidó közötti harc ezuttal sem csende-
sült le. Az elnököt Schwartz Nándor nem volt
hajlandó szavazati jogot adni azoknak az
askenázoknak, akiknek feleségeik nem visel-
nek parókát. Az elnöki határozat nagy fel-
tűnést keltett a városban, mert, mint isme-
retes, ebben a kérdésben már a miniszterium
ugy döntött, hogy minden hitközségi tagnak
szavazati joga van. Ilyen körülmények kö-
zött hetven askenáz és 109 chasszid adta le
szavazatát és a hitközség ideiglenes elnöke
igy Kassovits Samu lett. Az askenázok azo-
nal megpeticionálták a választásokat azon a
címen, hogy a választásokon olyanok is
résztvettek, akik a hitközségi szabályok ér-
telmében nem szavazhatnak. Így leszavaztak
az összes hitközségi titkárok, tanítók, fűrdő-
bélők és gabellárusok, holott a hitközségi
alkalmazottaknak nincsen szavazati joguk. A
chasszidok a kórházakból a betegeket hord-
ágyon hozták szavazni. Az interimár-elnök
megválasztása így, sajnos, csak a régi ellen-
tétet kiújulására vezetett és a hónapok óta
duló harc még mindig nem ért véget.

1000 művészeti ötlet

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Önök az igazi otthonát, amire mindig vágyott

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.
TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

UJ KELET Legújabb hírek

Olcsóbb öntvényből készülnek és kisebbek lesznek az új ércpénzek

A jelenleg forgalomban lévő ércpénzeket becserélik

Bucuresti-Bukarest, január 30. (Az Uj Kelet tud.) Egyik előző számunkban jelentettük, hogy a kormány törvényjavaslatot terjesztett a kamara elé az új ércpénzek kibocsátásáról és egy állami pénzverde létesítéséről. A javaslat indokolásában megállapítja, hogy mezőgazdasági strukturájú országokban, mint amilyen Románia is, ahol a modern fizetési eszközök kevésbé vannak bevezetve, a pénzpiac erőteljesebben érzi az ércpénzek szükségességét. Ezekben az államokban a falsú lakosság és a kispolgárság inkább az ércpénzeket teaurizálja, melynek következtében a piacon időnként ércpénzhiány jelentkezik, úgy, hogy új kibocsátással kell a forgalomban lévő ércpénzmennyiséget kiegészíteni.

Az indokolás rámutat ezután arra, hogy az 1929 február 7-én megszavazott pénzügyi törvény alapján forgalomba hoztak:

18 millió 400 ezer	százlejes
85	„ huszlejes
60	„ tízlejes
és 60	„ ötlejes,

amelyek együttesen 4 milliárd 400 millió lej képviseltek. Ehhez járult még a stabilizáció előtt kibocsátott ércpénz-mennyiség, amely a következőképpen oszlott meg:

200 millió egylejes, 100 millió kétlejes, 30 millió 50 banis, 20 millió 25 banis (összesen 420 millió lej értékben), valamint a Mihai vajda képét viselő 20 lejesek egymillió 40 millió lej értékben. Az ércpénz kibocsátás összesen 4 milliárd 860 millió lej képvisel ma a forgalomból kivont Mihai vajda képét viselő 20 lejesek levonása után.

A piac egyenlőtlenül használta fel a kibocsátott ércpénzeket. Egyes ércpénz-kategóriákból nagy stokkok gyűltek fel a Banca Nationalánál 178 millió 700 ezer lej ércpénz volt felhalmozva, míg a pénzügyigazgatóságoknál 79 millió 888 ezer 294 lej, összesen tehát csaknem 250 millió lej, amely a kibocsátott ötlejesek 20 százalékát s a tízlejesek 13 százalékát képviselte. Ebből világosan kitűnik, hogy egyes ércpénzek tekintetében túlbecsülték a piac felvesző képességét. Másrészt hibák történtek az ércpénzek technikai kivitele körül. A ma forgalomban lévő ércpénzek túlságosan nagyok terjedelmükben, nagy teret foglalnak el és nagy súlyt képviselnek, fizetési erejük viszont relatíve mérsékelt. Éppen ezért a publikum szabadulni igyekszik tőlük. Másrészt az egy- és kétlejesek határozottan olyan drága öntvényből készülnek, mint az öt-, tíz- és huszlejesek. A százalékokat két különböző pénzverdében készítették és ezért különbözőképpen hangzanak ami a közönséget állandó bizonytalanságban tartja a százalékok valódiságát illetően.

A törvényjavaslat indoklása végül a jelenleg forgalomban lévő ércpénzek kicserélését azért is szükségesnek tartja, mert azok könnyen hamisíthatók. Az új törvény alapján a következő ércpénzeket fogják forgalomba hozni:

18 millió	százlejes, egymillió 800 millió értékben;
30 millió	huszlejes, 600 millió lej értékben;
40 millió	tízlejes, négyszázmillió lej értékben;
40 millió	ötlejes, 200 millió lej értékben;
75 millió	kétlejes, 150 millió lej értékben;
50 millió	egylejes, 50 millió lej értékben;
30 millió	50 banis, 15 millió lej értékben.
20 millió	50 banis, 5 millió lej értékben;

Összesen 330 millió darab új ércpénz bocsátanak ki, 3 milliárd 220 millió lej értékben. Az új ércpénzek formátuma kisebb lesz és olcsóbb öntvényből készülnek. Így az új százlejes 6 és fél gram lesz, 24 milliméteres átmérővel. (Az eddigi 14 gram volt és 31 milliméteres átmérőjű.)

Ezenkívül a törvény értelmében veretni fognak 12 millió 50 lejes, 600 millió lej és 5 millió 200 lejes egymillió lej értékben. A 200 lejes 13 és fél gram súlyu, 29 milliméter átmérőjű. Az 50 lejes sulya 4 és fél gram lesz, átmérője 22 milliméter. Ezzel az ércpénzkibocsátás 4 milliárd 320 millióra

emelkedik, tehát egymillióval több lesz, mint amennyi ma van forgalomban. A törvényjavaslat indoklása összehasonlítható számokkal igyekszik bizonyítani, hogy Csehszlovákiában, Ausztriában, Németországban, Olaszországban, Svájcban és Magyarországon egy lakosra átlag több ércpénz esik, mint amennyit Románia hoz most forgalomba, tehát a piac ezeket az ércpénzeket könnyen fel fogja tudni venni. A jelenleg forgalomban lévő ércpénzeket kivétel nélkül kivonják a forgalomból.

Papen feltűnéstkelő beszédet tartott Bécsben Németország békés szándékairól

„A Saar-vidék visszacsatolása lehetővé teszi, hogy tisztességes békét köthessenek a németek és a franciák” — mondotta a bécsi német nagykövét

Bécs, január 30. A birodalmi németek Saar-ünnepségén von Papen bécsi német követ beszédet mondott, amelynek során rámutatott arra, hogy a népszavazás eredménye s a visszacsatolás lehetővé teszi, hogy végre tisztességes békét köthessenek a németek és a franciák. Mindkét részről

az az óhaj nyilvánul meg, hogy a következő nemzedékre megbékélt Európát hagyassanak örökül. Németország nem avatkozik be más államok belügyeibe s békés szomszédai viszonyt kíván minden szomszédjával.

Roosevelt első veresége az amerikai szenátusban

Washington, január 30. A szenátus plénuma elvetette a hágai döntőbíráskodáshoz való csatlakozás kormányjavaslatát. Ez Roosevelt politikájának első komolyabb veresége. Az ellenzék azzal érvelt, hogy az Egyesült Államokat be akarják ugratni az európai hatalmak a csatlakozással, mert szabadulni szeretnének az amerikai kincstárral szemben fennálló tartozásaiktól.

Newyork, január 30. Borah és Johnson, akik keresztülvitték annak a törvényjavaslatnak elvetését, amely az Egyesült

Államok csatlakozását akarta kimondani a hágai nemzetközi döntőbíráshoz, nyilatkoztak a sajtónak. Borah rámutatott arra, hogy a javaslat elvetésével a szenátus bizonyítékát adta annak a véleményének, hogy az Egyesült Államok nem mehetnek bele olyan kísérletekbe, amelyek kényszeríték az európai szövetségek rendszerébe való bekapcsolódását. Johnson kijelentette, hogy a szenátus szavazata súlyos veszedelmet hártott el.

Franciaország biztonsági garanciákat követel a fegyverkezési verseny ujjáéledése ellen

Laval kijelentette a francia szenátusban, hogy nem várhatók rendkívüli események a londoni angol-francia eszmecsere fölől. A genfi lapok kilátástalannak látják a londoni tárgyalások kimenetelét

Párizs, január 30. Amikor a londoni angol-francia államférfiúi eszmecsere híre terjedt, általános bizakodás és optimizmus fogta el a nemzetközi politikai és diplomáciai köröket. Ez az optimizmus és bizakodás ma egyre csökken, abban a mértékben, amint közeledik az angol és francia kormányférfiúi találkozásának dátuma. Londonban és Párizsban egyaránt mérsékelt és tartózkodóan kezelik a londoni találkozást. Genfben viszont egyenesen kilátástalannak tekintik a tárgyalások eredményes kimenetelét.

Míg egyes nemzetközi politikai körök-

ben bizonyosra veszik, hogy a londoni eszmecsere részletes megvitatás alá kerül a fegyverkezések korlátozásának kérdése, addig a Journal de Geneve szerint alig van kilátás arra, hogy a franciák Londonban engedményeket tegyenek az angol álláspont irányában. E híradásból bizonyos belső változásokra lehet következtetni, amennyiben tegnap még úgy a francia, mint az angol sajtó tudni vélte, hogy a francia körök jóindulatú magatartást tanúsítanak az angol javaslatok iránt Németország és a fegyverkezés kérdésében; ma pedig arról írnak a francia lapok, hogy irányadó körökben

kevés bizakodással tekintenek a londoni találkozóra. Hogy-e hangulatváltozás mögött mi húzódik meg, erre a közeli napok eseményei bizonyára világosságot fognak deríteni.

Párizs, január 30. (Rador.) Franklia Bouillon interpellációjára válaszul, a londoni utra vonatkozólag, Laval kijelentette, hogy Flandin és Sir Jon Simon igen súlyos meghívására mennek az angol fővárosba. A megbeszélés a két barátságos állam képviselőinek szokásos időközi tanácskozásainak sorába tartozik és nincs határozott tárgyak és nem valami rendkívüli esemény tette szükségessé azokat. A londoni tárgyalások ki fogják mélyíteni a francia-angol barátságot. Biztonságunk elengedhetetlen az európai békéhez, de nem tudjuk azt elképzelni, mindenki biztonsági garanciája nélkül. Franciaország bármikor kész lojális és tényleges közreműködést végezni bármilyen nemzetközi akció érdekében, amely a béke érdekét követi. Laval beszédét a kamara összes padjairól megtapsolták.

Párizs, január 30. A Temps a londoni tanácskozásokkal kapcsolatban írott cikkében azt hangoztatja, hogy Franciaország nem látja szívesen a fegyverkezési verseny ujjáéledését, de ragaszkodik bizonyos elemi biztonsági garanciákhoz. Amennyiben a két kormány Londonban megegyezésre jut a békének nyert ügye van. De fontos annak leszögezése, hogy kétértelműségek nyugvó megállapodásoknál többet ér az, ha esetleges balsiker után nyíltan bevallják, hogy még nagyok az ellentétek az angol és a francia felfogások között.

Párizs, január 30. A mai francia államtanács Lebrun jelenlétében tartott ülésén Flandin és Laval londoni útjának előkészítésével foglalkozik, majd az államtanács munkanélküliség enyhítése érdekében a következő intézkedések életbe lépését határozta el: A köztisztviselők a jövőben nem dolgoznak szabadidejükben magánvállalatoknál és házi magánmunkákat sem fogadhatnak el. Amennyiben munkaadók munkanélkülieket felvesznek üzemük munkái közé, az illető munkások segélyösszegének bizonyos százalékát az állam nekik kifizeti. Kimondták még az összes iparágakban a munkások maximális száma megállapításának szükségességét is.

Háborus veszélyt lát az angol sajtó az angol-francia tárgyalások sikertelenségében

London, január 30. A Daily Telegraph beavatott helyről szerzett értesülések alapján már előre is sajnálkozásának ad kifejezést afelett, hogy a londoni francia-angol kormányférfiúi eszmecsere nem fog eredményre vezetni, a túlzott francia követelések miatt. A lap hibáztatja a franciákat és azt állítja, hogy lélektani pillanatot mulasztanak el most, amikorra még méltányos módon megállíthatnák a német fegyverkezést. A Daily Express a háboru rémét látja megjeleníteni és rámutat arra, hogy a jelek szerint a franciák már ismét nem akarnak nyugodni mindaddig, amíg újra az angolok tizezrei el nem véreznek a francia csatatereken. A Daily Herald szerint a franciák változatlanul azon az állásponton vannak, hogy a németeknek vissza kell térniük Genfbe, alá kell írniük a keleti és a dunai egyezményekhez való csatlakozás jegyzőkönyveit, még mielőtt egyáltalán tárgyalásba bocsátkoznának a német fegyverkezések felől. A lap szerint még ebben az esetben is a francia haderő nagyarányú növelése következne.

FRATERINITAS Könyv- és Lapkiadó E. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postala
plătită în sumă
No. 224713/929

10. Telefon: 9-77.
Havonta 110, negyven
évre 600, egész év
tátra: Havonta
tátra 12, egész év
detések díjazás
KELET az erdő
dócság egyetlen p
Cikkek utánnor
rás megjelölésével

Mihalache fe

Két dolog foglalkoztatja a romániai vezetéset a romániai és a magyarországi helyzet.

Mindkettőt egyaránt tartják, mind a belső pillanatban, mind a külső pillanatban, mind a jövőre nézve, mind a múltat, ha belső egy-

Nyilván attól tartanak, hogy a belső ellentétek nem sikerül az egység érdekében, hanem az átvételnek támasz az a veszély áll a romániai vezetés előtt, hogy a romániai vezetés a belső ellentétek miatt, ha belső egy-

Egyelőre az a helyzet, hogy a romániai vezetés tisztázza a belső ellentéteket, ha nem is beszélnek.

Tény az, hogy egyes vezetők a hatalom átvételét nem látják megoldásnak, hanem a kormányzati programot, amelyet a romániai vezetés a belső ellentétek miatt, ha belső egy-

De ennél is messzebb, ha belső ellentétek miatt, ha belső egy-

Különböző nézeteket képviselnek a romániai vezetésben, ha belső ellentétek miatt, ha belső egy-

De ennél is messzebb, ha belső ellentétek miatt, ha belső egy-

Ezek a viták a romániai vezetésben, ha belső ellentétek miatt, ha belső egy-

Tatarescu ugyanakkor, ha belső ellentétek miatt, ha belső egy-

A benzín

95 bani, tagadhatatlan, ha belső ellentétek miatt, ha belső egy-

A petróleumtervezés, ha belső ellentétek miatt, ha belső egy-